

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII Rugsėjis – September 21, 1973 Nr. 72

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAIKOS REIKALU

Kissingerio paskyrimo proga

Henry Kissingerio paskyrimas 56-tuoju JAV Valstybės Sekretorium mūsų tarpe buvo sutiktas, švelniai tariant, skeptiškai. Tiesa, pats faktas, kad ateivis galėjo taip aukštai iškilti ir net tam tikrom aplinkybėm susidėjus galėtų neti eiti paties prezidento pareigas (po viceprezidento ir kongreso atstovų rūmų pirmininko jis yra 4-toje valstybės hierarchijos vietoje), turėtų būti sveikintinas precedentas. Būkštaujaama tačiau dėl to, kad Kissingeris, atsisėdęs Valstybės Sekretoriaus kėdėje, nesilaikys savo pirmataktinių tradicijos. O tų "santykių su Pabaltijo problema buvo margi, įvairūs, bet principiniai visad jautrūs okupacijos neteisybei. Principas buvo patvarus -- okupacijos nepripažinimas..."

Tas pacituotas faktas buvo ir yra itin malonus emigrantams, tačiau tenka suabejoti jo nauda pačiam kraštui. Kas konkrečiai padaryta skriaudai atitaisyti? O gi niekol. Todėl peršasi nuodėminga mintis, kad, rasit, dešimtmečiams bėgant tas "oficialus nepripažinimas" daugiau kenkė negu padėjo. Dėl to, kad lietuvius vaizdavo kaip JAV sąjungininkus konflikto atveju ir tuopačiu žadino sovietų budrumą ir įtariamą kiekvienam lietuvių

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tautiniam sąjūdžiui.

Antra, prisimenant Kissingerio pirmataktinius, reikia kartu atsiminti ir jų laikų sąlygas. Toks George C. Marshall ir John Foster Dulles atstovavo didžiausią pasaulio galybę su atominių ginklų monopolium. Teoriškai atrodo, kad jie ne tik galėjo sulaikyti sovietų veržimasi už jų karopabaigoje užimtų teritorijų ribų, bet net iš jų išstumti ir iš viso pačią Sovietų Sąjungą, JAV ir likusio pasaulio naudai, sunaikinti. Neatrodė, kad tokia mintis jiems net būtų tik pasivaidenusi.

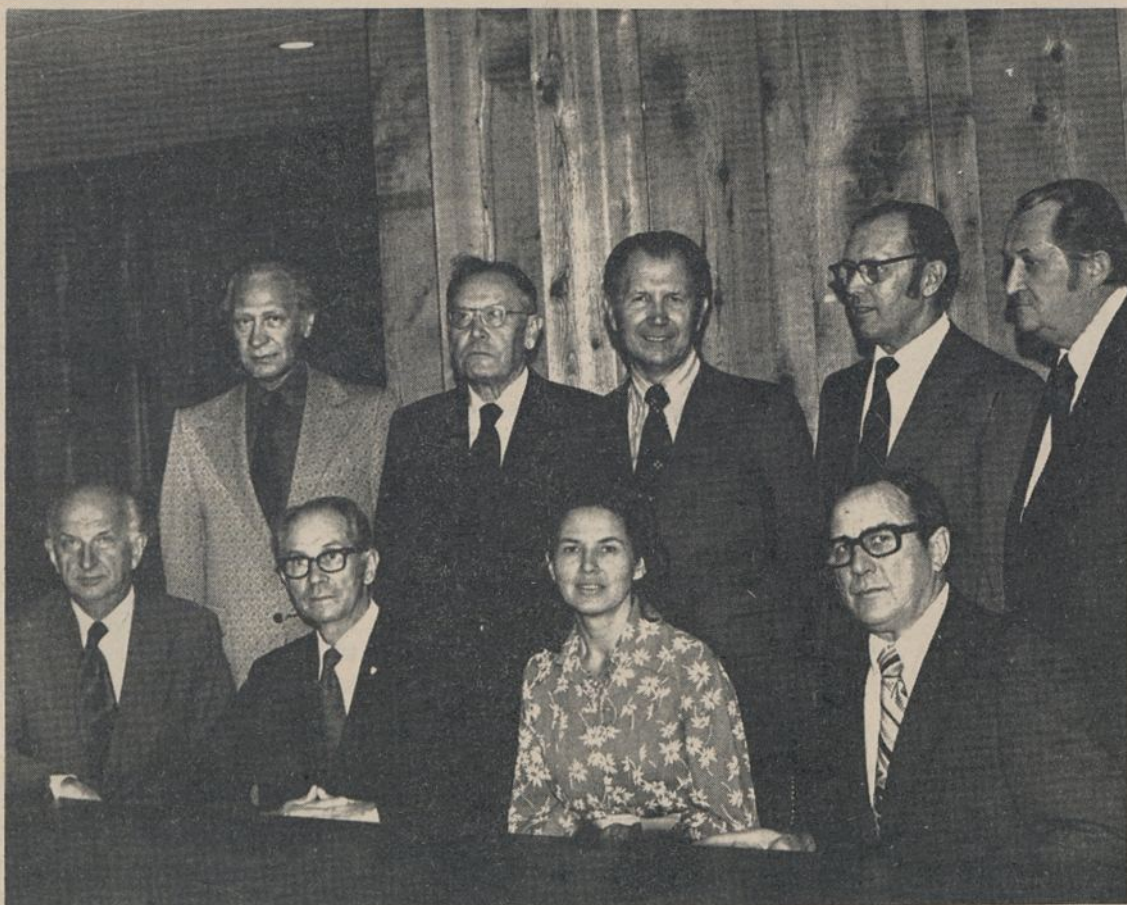
Kissingerio pirmataktinių eilėje itin tragiška rolė atiteko Dean Ruskui, kurio žmona yra ypatingai draugiška lietuviams. Po to kai sovietai paėmė savo įtakon Kubą ir sulaužė susitarimus dėl Berlyno, jo vakarinę dalį apsupdami neperžengiamas siena, Dean Rusk dar bandė Vietnamo karo proga įrodyti, kad "agresija neapsimoka" ir reikia organizuoti taiką teisės pagrindais. Galų gale tom pastangoms nepritarė pati amerikiečių tauta per savo kongresą. Ta institucija net priešinosi Nixono administracijos pastangoms išgelbėti tai, ką dar išgelbėti buvo galima. Kaip kitaip pavadinsi jo įstatymu virtusį nutarimą rug-

pičio 15 d. baigti aviacijos veiklą Cambodijoje, nepaisant ten esančios padėties?

Tai moko, kad ir geriausias Valstybės Sekretorius negali vesti tokios politikos, kuriai nepritaria visas kraštas. Faktinai tai geriausia patyrė prezidentas Wilsonas, kongresui atsisakius įstoti į Tautų Sąjungą, paties prezidento su kurtą instituciją, kuri, galingesnė būdama, rasit, būtų galėjusi išsaugoti taiką.

Šio krašto piliečio akimis žiūrint, JAV užsienio politika turi būti skirta ne kam nors išvaduoti, bet pačiom JAV apsaugoti ir išlaikyti jų klestėjimui reikalingą taiką. Netekusios atominio ir ūkinio monopolio, JAV negali diktuoti likusiam pasauliui, tačiau jų dar likęs svoris leidžia sėkmingai laviruoti. Kissingerio paskyrimas simbolizuoja JAV užsienio politikos jau seniau pradedusį pasikeitimą, ji turi būti lankstesnė ir mažiau primenantį baltiaus pradžioje sukaltamą invokaciją: pradžioje melžiamasi, o vėliau džiaugiamasi proga sulaužyti visus Dievo įsakymus.

"Oficialiai" realiai ir lanksti JAV politika mūsų bylai, žinia, bus nepalanki, tačiau praktiškai ji galutinėje išvadoje galėtų būti naudingesnė, jei iš laikytų taiką, nes lietuvių tauta gali laimėti daugiau iš neišvengiamos evoliucijos negu karo ar revoliucijos.

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 15 d., Clevelande įvyko PLB valdybos pareigų perdavimas naujai valdybai ir ta proga susitikimas su lietuvių visuomene. Nuotraukoje dalis senosios ir naujosios PLB valdybos narių. Sėdi iš kairės: dr. A. Nasvytis, PLB garbės pirmininkas S. Barzdukas, M. Lenkauskienė, naujasis PLB pirm. inž. Br. Nainys, Stovi: inž. K. Dočkus, A. Gailiūšis, dr. V. Majauskas, J. Šlajus ir dr. H. Brazaitis. J. Carlos nuotrauka

PAREIGŲ PERDAVIMAS NAUJAJAI PLB VALDYBAI

Pirmoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba dirbo Toronte, antrosios ir trečiosios būstinė buvo Clevelande, ketvirtoji išrinkta Chicago. Šiai pastarajai pareigos buvo perduotos rugsėjo 15.

Į perdavimo aktą naujuosiuose Clevelande lietuvių namuose atvyko apie 40 bendruomenės, spaudos, radijo darbuotojų.

Pirmasis visus pasveikino JAV LB Clevelando apylinkės pirm. J. Malskis.

PLB buv. valdybos pirm. St. Barzdukas il-

gesnėję savo kalboje apžvelgė aplinkybes, kokios buvo rankamos visos buv. PLB valdybos. Visos jos taip pat rėmėsi Lietuvių Charta ir vykdė jos įpareigojimus. Naujosios PLB valdybos vardu PLB seime kalbėdamas, jos atstovas Br. Nainys pažadėjo toliau taip pat eiti bendruomenės pradininkų nutiesu keliu, t.y. tęsti tą darbą, kurį dirbo Jono Matulionio, dr. Juozo Sun-gailos, a.a. Juozo Bačiūno ir Stasio Barzduko pirmininkaujamos PLB valdybos. Visos jos gynė bendruomenės visuotinumą, atvirumą ir demokratiskumą, spyrėsi pastangoms siaurinti jos tikslus, aprėžti uždavinius. Reikės skaitytis su faktu, kad, pasak patarlės, "visokių yra, visokių ir reikia", tad teks dirinti daugumą su mažuma, ieškoti pozicijai kalbos su bendruomenine opozicija, laikytis tautinių solidarumu paremtos pakantos, tačiau nebus galima daryti nuolaidų principiniams klausimais. Bendruomenėi reikia Daukanto, Vailančiaus, Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio, Vaižganto ir kitų tautos kėlėjų dvasios žmonių. Ir jie buvo puolami, koneveikiami, pravardžiuojami, dažnu atveju ir persekiojami, bet jie tiesė tiltus ir griovė asmeninių, ideologinių, srovinių bei kitokių skirtubių statomas užtvaras. Štai kodėl galima ramia sąžine perduoti pareigas naujai išrinktai PLB valdybai, nes į darbą ateina žmonės, kurie tiki bendruomenės idėja ir ją gyvenime vykdys su paslančia iniciatyva ir patvariu ryžtu. JAV LB Ohio apygardos pirm. Kazys Žygonis savo žody kėlė bendruomeninio darbo reikalus ir padarė dėl jų keletą kritiškų pastabų.

Naujosios PLB valdybos pirm. Bronius Nainys palygino savo bendruomeninį kelią su buv. pirm. St. Barzduko keliu ir patikino, kad jo pirminkaujama PLB valdyba rūpinsis: Lietuvos laisvės ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymu, lietuvių, kiek ji susisieks su lietuvišku švietimu, jaunimo stovyklomis, jaunimo organizacijomis, sporto klubais, knyga bei laikraščiu, parapija ir kitais šaltiniais, lietuvių kultūros ir kūrybos puoselėjimu, vienybe, kuri siekiama ištikinimų pagarba ir vispusišku tarpusavio susipratimu, pagaliau gerai suplanuotu ir energingai atliekamu darbu.

Perduodamas bankų indėlių knygučių ir užleisdamas savo vietą, St. Barzdukas pirm. Br. Nainiui lietuvišku darbo žmonių papročiu palinkėjo: Padėk Dieve!

PLB Kultūros Tarybos buv. pirm. dr. Algirdas Nasvytis Liet. Fondo Mindaugo medalį įteikė Grandinės vadovui Liudui Sagiui už tautinių šokių puoselėjimą ir propagavimą pasauliniu mastu (medalis turėjo būti įteiktas PLB seime, bet L. Sa-gys neatvyko).

Be pirm. Br. Nainio, į pareigų perdavimo aktą taip pat buvo atvykę naujosios valdybos sekr. Juozas Šlajus ir išd. Kostas Dočkus. Dalyvavo D. Britanijos LB valdybos pirm. Stasys Kasparas, iš Detroito buvo atvykęs buv. finansų vicepirm. dr. V. Majauskas su žmona, iš Washingtono Seimo komiteto narys Arv. Barzdukas su žmona, visi kiti -- vietiniai. Po oficialiosios dalies buvo visų pabendrauta, pasiūnekūčiuota, užkasta ir kavos su priedais išgerta. Pavaišino PLB buv. valdyba iš "gautųjų bankuose procentų". Visus jungė artimai šilta nuotaika. (sp)

Naujosios Zelandijos teismas baudžia lietuvių už protestą prieš sovietų smurtą

Rimas Daigūnas

Aucklande, Naujosios Zelandijos mieste, vyko Tarptautinė verslų paroda plačiame Epsom Show Grounds plote. Kaip jau pasaulyje įprasta, Sovietinė Rusija šioje parodoje įrengė savo paviljoną (Russian Court) ir šioje patalpoje išstatė lankytojams politiniai - propagandinius objektus. Lietuviai, lankę Sovietines verslų ir menų parodas Amerikoje, atsimena, kad parodų centre buvo SSSR žemėlapis, "suvienijęs" visas aneksuotas, okupuotas ir užgrobtas teritorijas.

Panašiai buvo įrengtas sovietinis paviljonas Aucklando mugėje. Propagandinis žemėlapis ro-dė, kad Pabaltijys yra sovietinė provincija. Nežinia, ar protestavo prieš tą propagandinį žulumą kuris organizuotas lietuviškas vienetas Naujoje Zelandijoje, bet 60 metų amžiaus pensininkas, natūralizuotas newzelandietis, Petras Šimkus, išgyveno lietuvių patrioto skausmą, matydamas Fa-

baltijį ir Lietuvą po SSSR raidėmis.

Rugpičio 30 dieną Petras Šimkus, kaip skelbia The Auckland Star (rugs. 8 d.), priėjo nuplėšti nuo stendo sovietinės propagandos pagamintą žemėlapi. Prie Šimkaus pribėgęs seržantas D.S.J. Butcher pareikalavo pasitraukti, bet pensininkas lietuvis nepaklausė seržanto reikalavimo ir tapo areštuotas. Per kratą lietuvių senelio kišenėje rado "labai pavojingus" Sovietinei Imperijai įrankius: plunksnako-tį ir atsuktuvą!

Pensininką Petrą Šimkų perdavė Magistrato teismo dispozicijai. Už nepasitraukimą nuo sovietinio paviljono, seržantui reikalaujant, Šimkus buvo teisiamas. Tai yra sąmoningas ribos peržengimas (willfully trespassing) atrado teismas "nusikaltimo" definiciją. Tai yra bausti-nas veiksmas! Šimkus prisipažino esąs kaltas. Teisėjas B.O. Nicholson jį nubaudė ir išpėjo, kad

NAUJAS "TAIKOS APAŠTALAS"

Rytų Vokietijos mieste Rostocke prie Baltijos jūros jau keliolika metų iš eilės yra ruošia ma vadinama "Baltijos savaitė". Kai anksčiau ši "savaitė" ėjo po šūkiu, kad valstybės, esančios prie Baltijos jūros, turi tarp savęs bendradarbiauti ir santykiuoti, tai dabar, sovietams pradėjus jų peršamą "taiką ir saugumą" visoje Europoje, ir ši savaitė pavesta jų jojamu arklui. Anot propagandininkų, dabar Baltijos jūra jau vadinama "Taikos jūra".

Ir šiameiniame tokia-me suvažiavime, kaip Maskvos savaitraštyje "Moscow News" š.m. rugpičio 11 d. laidoje aprašinėja Vilniaus miesto komunistų partijos sekretorius P. Griškevičius, dalyvavo 25000 lankytojų iš visų Baltijos kraštų (bet kokių, neišvardinta). Kaip ten P. Griškevičius pateko (ar kaip Lietuvos ar Sovietų Sąjungos delegatas), taip pat neapsakyta. Be Baltijos valstybių, dar dalyvavę ir Norvegijos bei Is-

šešių mėnesių bėgyje "nusikaltėlis" bus pašauktas (Nukelta į 2 psl.)

landijos atstovai. - Tai jau pertoli nuo Baltijos nukeliauta. Kai Norvegija yra prie Šiaurės jūros, tai Islandija yra šiauriniame Atlante, jau arčiau prie Grenlandijos, negu Europos. Ir šios dvi valstybės palaikytos Baltijos kraštais...

Anot Griškevičiaus, suvažiavimas praėjęs pagal motto: "Baltijos jūra turi tapti taikos jūra" ir suvažiavimo dalyviai klausėsi karštų kalbų, kuriomis buvo siekiama įtaigoti dalyvius siekti "Taikos ir Saugumo", taip dabar propaguojamo Sovietų Sąjungos. Esą, pirmas "Taikos ir Saugumo" siekimo etapas jau pasiektas ir Helsinkyje suaukta Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija buvusi labai sėkminga. Dabar, esą, Maskvoje bus ruošiamas viso pasaulio taikos siekiančių kraštų konferencija, kurioje pirmu smuiku gros, aišku, Sovietų Sąjunga ir jos nenuilstamasis "taikos siekėjas" drg. Brežnevas. Na, jeigu ten pirmu smuiku gros tokie tūžai kaip Brežnevas, tai Griškevičius šiame orkestre tėra tik svirplys. (ab)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

URBONO DAILĖS PARODA

Rugpjūčio 14 dieną Sydneyjaus gražioje Woollahra meno galerijoje savo 29-ąją individualinę parodą turėjo dailininkas Leonas Urbonas. Gausiai susirinkusiems svečiams, dailininką pristatė žinomas Australijos skulptorius Geoff Ormison, kai pačią atidarymą kalbą pasakė pats dailininkas, tuo padarydamas Australijos meno istorijoje naują pradžią, nes iki šiol, tradiciniai parodas atidarydavo kas nors kitas.

Parodoje dailininkas išstatė viso 88 savo kūrinius, kurių kainos buvo nuo australiškų \$60.00 iki \$2000.00. Parodos metu kiekvieną trečiadienio vakarą galerijoje vyko diskusiniai pašnekesiai apie meną, kūrybą, darbo stilių ir kita, kuriuos pravedė pats dailininkas ir kurie rado didelio susidomėjimo.

Parodoje išstatyti darbai buvo modernaus stiliaus, kiekvienas turintis savo specifinį pavadinimą. Kaip ir ankstyvesniose savoparodose, taip ir šioje, dail. L. Urbonas savo paveiksluose duoda gyvą ir gražų spalvų derinį, jas sujungiant į mistines ir moderniškas paveikslų figūras, derinius, patrauklius akiai ir tuo pačiu duodančius vidutinį žiūrovui pasigėrėjimą. Man asmeniškai išskirtinai patiko didžiulės formos mistinių kontūrų ir labai gražių spalvų paveikslas, pavadinamas "Poli-Taka" vardu. Gaila tik, kad nei mano namo sienoje jis netilptų, nei mano kišenė negalėtų mokėti \$1800.00.

Be australų, paroda rado ir labai gyvą lietuvių susidomėjimą.

Melbourne gyvenantis inžinierius Zigmas Jokūbaitis, kuriam laikui savo firmos buvo išsiųstas dirbti į Švediją, į ku-

rią jis su savo žmona Rūta ir dukra išskrido. Pakeliui numato aplankyti savo gimines ir draugus Amerikoje ir Kanadoje.

Sydnejaus Lietuvių Klubas jau peržengė savo 500 narių sąrašą ir labai sėkmingai artėja prie pirmojo tūkstančio. Šiame klube vis daugiau ir daugiau savuosius mažesnius balius rengia paskiros organizacijos. Neseniai savo metinį balių turėjo Melbourne leidžiamo laikraščio "Tėviškės Aidų" rėmėjai, kurie rengė ir organizavo Sydnejaus Katalikų D-ja. Šio, gerai pasisekusio, balius metu, programą išpildė "Dainos" sambūrio vyrų choras, diriguojamas Br. Kiverio. Neskaitytanti pelno "Tėviškės Aidams" Lietuvių Klubas šio vakaro metu, bet gerimų ir valgyklos, vien tik iš pokerio mašinų gavo \$1800.00 pelno, kas parodo, kad finansiniai lietuvių klubo veikla yra labai gera, o tas ateityje ir bus viso lietuviško gyvenimo materialinis variklis.

Prieš savaitę naujuoju klubo menedžeriu buvo pakviestas Bronius Stasionis, žinomas Sydnejaus lietuvių visuomenininkas ir ilgametis bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogė" administratorius. Laikinai šias pareigas ėjęs Alfonsas Makaras, yra menedžerio pavaduotojas.

FURNITURE TOUCH-UP & REPAIRMAN EXP. RETIREE'S WELCOME. EXPERIENCED only. Salary open. Immediate advancement with proven ability. Free parking, all co. benefits. Call: Mr. Priest at 404-448-6119. J. BAIN FURN. WAREHOUSE ATLANTA, GA. (72-75)

APARTMENT FOR RENT

MODERN 1 BEDROOM APT. A.I.R. - CONDITIONED. CARPETING. ALL UTILITIES EXCEPT ELECTRICITY. CLOSE TO ALL TRANSPORTATION. \$155.00 PER MONTH. EDGEWATER PLAZA APTS. NORRISTOWN, PA. CALL 279-9473 FOR APPOINTMENT (72-74)

BAUDŽIA LIETUVĮ...

(Atkelta iš 1 psl.)

teisman išgirsti apie jam skirtą bausmę.

Kaip jau įprasta, teisėjas tarė žodį. Jis prikišo Šimkui jo protesto būdą, nes čia buvo svetimo valdymo ribos peržengimas, pastanga paliesti svetimą nuosavybę. Teisėjas sutiko, kad Šimkaus protestas buvo išprovokuotas jo jausmais, pamačius žemėlapi, todėl, teismo bausmė galinti būti nuolankesnė.

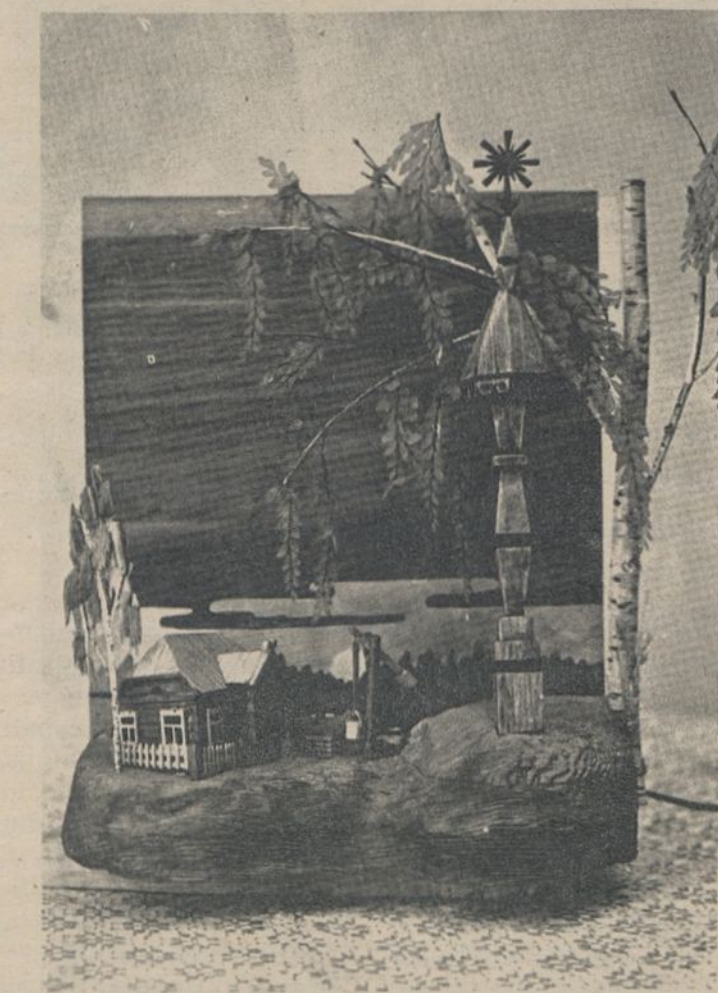
Apie teismo nuolankumą kalbėjo ir gynėjas R. J. Moody. Jis tvirtino, kad Šimkaus reakcija į sovietinį žemėlapi buvo sukelta jo "principais ir jausmais". Tai paveikė Šimkaus gebėjimą pasitraukti iš vietos seržantui to pareikalavus. Pasak gynėją, Šimkus paliko Lietuvą 1949 metais, nes negalėjęs pakęsti rusiškojo viešpatavimo savo krašte...

Mes stebime šį newzelandišką "incidentą", kaip būdingą šiam laikotarpiui reiškinį. Paliename nuosalyje formalias teismo premisas: juk Šimkus buvo mugės lankytojas, tad turėjo teisę stovėti šalia sovietinio paviljono; ar buvo sovietų paviljone nurodyta riba, kurios negalima peržengti; iš turimos pas mus medžiagos nematyti, kad Šimkus plėšė nuo sienos žemėlapi arba kitaip jį naikino; ar teisėtas buvo areštas, jeigu lankytojas, su-

sidomėjęs žemėlapiu prieina arčiau... Šimkaus prisipažinimas kaltu, apie ką rašo spauda, gali būti savo teisių ir aplinkybių nerealizavusio, sužadinto teismo proceso, individo klaida. Atrodo, teismas berado tik tai vieną vienintėlį Šimkaus "nusikaltimą" -- jo sudelsimą pasitraukti, ko reikalavo seržantas. Bet ar seržantas reikalavo pasitraukimo teisė? Kodėl Šimkus neparodė jam mugės lankytojo bilieto? Aplinkybės rodo, kad čia turėta reikalo su labai susijaudinusi asmeniu, kuriam reikėjo parodyti globą ir užuojautą. Netraukti tokio į teismo salę.

Šis newzelandišką "incidentą" būdinga savotišku versatilumu. Dangaus keršto reikalauja nusikaltimai: lėktuvų grobimai, teroristinės bombos, nekaltųjų žudynės, žmonių grobimas, vertimas įkaitais.. Didelis yra itin rafinuotų ir kruvinių nusikaltimų sąrašas. Ir visi šie kruvinieji darbai lieka nebausti, ne atseikėti. Grobikams parūpinami lėktuvai, mokami milijonai.

Matome politinių atentatų kroniką. Kiek rūpestingos ir "rūpestingos" išvalgos skirta žmogždžiui: ar jis psichiniai sveikas? ar neturėjęs galvos skausmų? smegenų traumos ankstyvoje vaikystėje? Visur veikia liguisto humanizmo hi-

P. Laurinavičiaus medžio drožiny "Lietuviška sodyba".

peretrofija, tikra nusikaltėlio globa...

Tuo tarpu, štai, Aucklande teisėjas atskaito Petrui Šimkui pamokslą ir baudžia. Jis kviečia seną pensininką prisistatyti į teismo salę ir išgirsti jam, vėliau teismui pasitarus, skirtą bausmę!

Mes esame linkę galvoti, kad Naujosios Zelandijos teismas privėlė suprasti tėvynės netekusio asmens, pensininko, gero Naujosios Zelandijos naturalizuoto piliečio Petro Šimkaus išgyvenimo spon-taniškumą, nebausti jo, pasitenkinti teismo pamokymu.

Petro Šimkaus "byla" pateko į Naujosios Zelandijos spaudą. Apie ją parašė "Auckland Star" ir "New Zealand Herald" Tad šis Petro Šimkaus protestas (sovietams nusigandus plunksnačio jo kišenėje), ir vėl prikėlė Lietuvos okupacijos negandą. Plačiau mastu,

per visą newzelandišką spaudą, gausingų skaitytojų masėse.

DIESEL TRUCKS MAINTENANCE

Are you a professional in your line of work? A person who takes pride in performing diesel trucks maintenance? We are currently looking for such men.

Saunders Leasing Systems, Inc. is the country's oldest national truck leasing concern, and in our Delhi, Louisiana branch have immediate openings for personnel in the following area:

SHOP FOREMAN

At least 2 years experience required on this position. We offer excellent fringe benefits and the opportunity to advance rapidly with a progressive company.

For further information call; apply or write

JIM TURNER

(318) 325-4349 (West Monroe)

MONDAY-FRIDAY

8:30 a.m. - 5:00 p.m.

SAUNDER LEASING

SYSTEMS, INC.

506 JONESBORO RD.

WEST MONROE, LA.

An Equal Opportunity Employer (72-74)

CANDY PLANT HELP, exp. Hard Candy Spinners. Cooks, Choc., enrober operator, any other plant exp. Perm. pos. Plantation Chocolate Co., 4th & Coates St., Bridgeport, Pa. (Norristown area). 215-277-3000 ask for Mr. Tony Walter.

VIENINTĖLIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

PASINAUDODAMI MŪSŲ PATARNAVIMU, GERIAUSIAI PAREMSITE SAVO GIMINES LIETUVOJE. MŪSŲ PATARIMAS PADES JUMS APSISPŖĘSTI KĄ SIŪSTI IR KAS BUS NAUDINGA BEI PRAKTIŠKA.

Vasaros ir rudens sezonui specialiai siūlome šias prekes (muitas jau įskaitytas į kainą):

Nepermatomo nailono medžiaga suknėlei	\$12.00
Gefiuro medžiaga suknėlei	\$14.00
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$18.00
Gėlėta arba ornamentinė crimplene medžiaga	\$15.00
Lygi crimplene medžiaga suknėlei	\$12.00
Dirbtinis minkų kailis apsiaustui	\$48.00
Dirbtinio nailoninio kailio medžiaga apsiaustui	\$27.00
Labai gera vilnonė medžiaga moteriškiems apsiaustams	\$36.00
Nailoniniai išveginiai marškiniai	\$ 9.00
Moteriškų nailoninių apatinių drabužių komplektas	\$ 9.00

Perukai — nuo \$24.00 iki \$60.00 (muitas už peruką jau įskaičiuotas).

Priimame užsakymus: automobilių, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekę, kurių negalima iš čia pasiūsti.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England. Tel. 01 739-8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

ITT HAS OPENINGS ON THE SECOND SHIFT FOR THE FOLLOWING: MACHINE BUILDER—ASSEMBLERS

Up to \$6.00 per hour

MACHINE TOOL WIREMEN

Up to \$5.48 per hour

MACHINIST

Up to \$5.48 per hour

FABRICATION OPERATOR

Up to \$4.40 per hour

Presently working 58 hour week. Excelent company paid benefit program. Apply in person, Monday through Friday, 8 a.m. to 4 p.m.

ITT Industrial and Automation Systems

41225 Plymouth Rd., Plymouth, Mich. 48170

An Equal Opportunity Employer

(72-76)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKI

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVATHE LITHUANIAN
NEWSPAPER6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSINIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSINIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSINIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBA REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

SOVIETAİ RUOŠIASI GENEVAI

Šią savaitę Genevoje susitinka JAV ir SSSR aptarti atominių ginklų ribojimą. Čia ir antrasis Helsinkio pradedamas konferencijos etapas. Čia bus kalbama apie, taip vadinamą, saugumą ir bendradarbiavimą. Helsinkis parodė, kad SSSR ir socialistinio bloko kraštai savaip supranta tarptautinį saugumą ir kultūrinę kooperaciją. Šias sąvokas jie tvarko kaip policininkas, rikiuojąs vienos trafiko krypties gatvę. Viskas tinka, skelbia sovietinis blefas kas padeda sovietinai geopolitikai ir idėjų politikai. Viskas atmetina, kas reikalauja iš sovietų bent minimalinio kompromiso, respekto kitaip mančiam.

Nenuostabu, kad sovietinė spauda dabar rėkia apie ... "pavojus", kurie slypi Vakarų mentalitete. Mat laisvasis pasaulis vis dar drįsta deklaruoti bent minimalų respektą toms aukštomis sąvokoms.

Tarptautinio forumo akivaizdoje Gromyko suprojektavo vykdyti savo politiką dviem kanalais. Jis nori gąsdinti ir smerkti. Kontrabados būdu jis planuoja prakišti tai, kas darosi gyvybinga Sovietijai ir užtrenkti sandariai duris ten, kur reikia nuolaidų, geros valios demonstracijos.

Sovietinių naujienų agentūros garsiakalbis L. Milovanovas neatsargiai prasitarė apie Gromyko strategiją. Geopolitikoje jiems labai rūpi teritorinio statuso pripažinimas. Sovietų Rusija isteriškai siekia, kad visos okupuotos ir aneksuotos teritorijos, kuriose yra ištisinis Baltijos, gabalai Vokietijos, Lenkijos, Rumunijos, Suomijos, Turkijos, Japonijos ir Kinijos, būtų pripažintos SSSR terena. L. Milovanovas stengiasi įtikinti, kad to sovietinio grobio pripažinimas Sovietų Rusijai "atitinka visų europiečių interesus". Esą, tokius "interesus" įrodo eilė tarptautinių sutarčių, kurias SSSR sudariusi su Rytų Vokietija, su Lenkija, net tinka čia ir senas keturšalis susitarimas dėl Vakarų Berlyno. Tačiau tai yra sutartys siuzereno su vasalais. Šalys, su kuriomis Sovietų Rusija pasirašė tas sutartis buvo sovietų kariuomenės kontroliuojamos. Sovietai dar mėgina blefuoti kažin kokiais "Helsinkio pasitarimo rezultatais",

nors žinoma, kad jokių "rezultatų", reikšmingų dabartinio teritorinio statuso legalizacijai, Helsinkis nepaliko. Remdamasis šiuo blefu, Gromyko ima smerkti "šaltojo karo dvasiai atsidavusius" NATO šalininkus. Sovietinis ministras skuba iš anksto smerkti kiekvieną, kas turi savo nuomonę apie užgrobtų teritorijų likimą, tvarkytiną teisėtumo ir teisingumo pagrindais.

"Vakarykštės dienos žmonės propaguoja deręsimąsi politiką su Rytiais", skelbia sovietinis korespondentas L. Milovanovas.

Tos "derėjimosi politikos" branduolys esąs laisvųjų Vakarų pasiūlytas "kultūrinis bendradarbiavimas ir keitimasis idėjomis". Tai, pagal korespondentą, "kompensacija" už status quo pripažinimą. Tai, aišku, yra sovietinis blefas. Ne nurodoma, kur, kas kada žadėjo, tokiai "kompensacijai" esant, pripažinti ir legalizuoti aneksuotų teritorijų status quo.

Šuo čia kitur pakastas. Laisvųjų Vakarų pasiūlytą keitimąsi idėjomis sovietai ir nori su niekinti, pažeminti, pavirsti negarbingu pasiūlymu. Mat, keitimasis idėjomis reikalauja atidaryti duris laisvųjų vakarų spaudai. Laisvojo pasaulio knyga turėtų sąlygas pasiekti sovietinį skaitytoją. Šis dalykas išgąsdino sovietus, kaip kryžius velnią. Laisvas žodis, laisvoji mintis, kurie pasiektų sovietinį žmogų yra didžioji jėga demokratizuoti režimą. Nuo teroro sovietai negali atsisakyti, nes jie negali išlaikyti valdžios be teroro priemonių. To dėl gąsdina užsienį sava idėjų mainų sąvokos interpretacija. Jie vadiną tai "ideologinės diversijos įrankiu". Laisvoji mintis ir laisvas žodis sovietams pavojingesnis už militarines kovos priemones.

Su tokiais pasiruošimais ir šantažu sovietai rengiasi Genevai.

PRIESPAUDA IR DVASINĖ VERGIJA BUJOJA
SOVIETŲ SAJUNGOJE

BRONIUS AUŠROTAS

"Sovietai ruošiasi Europos Saugumo Konferencijai rugsėjo 18 d. Ženevoje, tramdydami ir niekindami nesutinkančius su režimu, prieš pat konferencijos atidarymą", rašė Time žurnalas savo 9.17. laidoje.

"Nauji slapti potvarkiai buvo išleisti 1972.12.25, Vyr. Sovietų Prezidiumo kovai prieš režimo priešininkus", rašė Londono leidžiamas "Soviet Analyst" savo birželio 21 d. numeryje.

"Jeigu būsiu kankinamas ir mušamas kalbėsiu bet ką, kas bus man įsakyta. Tai žinau iš savo ilgo patyrimo sovietų kalėjimuose. Tačiau Jūs privalote žinoti, kad tai nebūsiu tikrasis aš", pareiškė Sovietų istorikas Piotr Yakir, prieš pat savo suėmimą Maskvoje, vienam užsienio žurnalistui 1972 metais.

Gi prieš porą savaičių tas pat Yakir ir kitas kaltinamasis, ekonomistas Viktor Krasin, buvo pristatytas 300 užsienio ir sovietų žurnalistų nepaprastoje spaudos konferencijoje Maskvos žurnalistų klube, kur po 15-kos mėnesių kalinimo, palyginti neblogai fiziškai atrodąs Yakir, gana "švelniai" nubaustas už priešvalstybinę veiklą; vos tris metus kalėjimo ir tris metus ištėmimo, pats monotoniškai perskaitė raštą, prisipažindamas visame kame kaltas už jam primetamus nusikaltimus.

Yakir, kuris jau 17-ką metų atkalėjo sovietiniuose kalėjimuose, tvirtino, kad jis dirbo vienai užsienio antisovietinei organizacijai, ir kad Maskvoje reziduoją vakariečiai žurnalistai jam gerai apmokėdavo už kritišką prieš SSSR nukreiptą medžiagą. Krasin ir Yakir teigė, kad "visas atskilėlių ar disidentų judėjimas yra ne kas kitas kaip vakariečių vadovaujamas suokablis".

"Čia jau kvepia ne kuo kitu, kaip Kremliaus su režisuotais 1930 metų pavyzdžiu viešais prisipažinimais ir "čistkomis", rašė Time korespondentas. Tačiau, oficialus Sovietų valdžios pranešėjas teigė, kad "Krasin ir Yakir nuteisimas visai nereiškia stalinizmo atgaivinimo".

Visa "prisipažinimo komedija" buvo plačiai demonstruojama valstybinių TV siųstuvų ir kartojama radijo stočių. Kremlui matyt reikėjo įtikinti valdžios kritikus kad "visas sumažėjęs antisovietinis pogrindžio judėjimas (taip vadinamas sam-izdat leidinių platinimas) yra vakariečių organizuotas ir remiamas".

Tuo pat metu sovietų spaudos puslapiuose pasimai ir šantažu sovietai rengiasi Genevai.

pylė griežti smerkimai fiziko Zacharovo ir rašytojo Solženicino adresu. Skalindami ir aštirus dantis rodydami iš po uždangų išlindo į viešumą smulkinkai David Oistrakh ir Leonid Kogan tvirtindami kad "nusikaltėliai ir toliau pila alyvą ant prigęstančių šaltojo karo anglių". Nuo jų neatsilikę du kompozitoriai, stalininių premijų laureatai -- Dmitri Šostakovič ir Aram Chačaturian. Priešios vilkų rujos vadovų staigimo tuoj buvo prireikti ir mokslininkai, rašytojai, kolchozininkai ir įmonių dirbantieji, siųsdami savo padėką kompartijai kovojančiai prieš inteligentus - maištininkus.

Time žurnalo Maskvos korespondentas John Shaw nesenai telegrafavo -- "Brežnevas ir Co. nori išpėti Vakarų, kad Sov. S-ga nori importuoti vakariečių technologiją, bet griežčiausiai atmesianti laisvą idėjų pasikeitimų detentes reikavimą, kaip būtina sąlygą Rytų - Vakarų tautų bendradarbiavimui pasiekti. Esą Yakir ir Krasin nuteisimas bei spaudoje kaltinimai Sacharovui ir Solženicinui turi atverti akis vakariečiams, kad maištaujančių tėra tik maža saujelė, saugiai uždaryta kalėjimuose. Bet tai yra naujas iššaukimas Vakarams. Sovietai tramdydami antikomunistus - intelektualus, lygiai kaip ir bandydami naujus MIRV ginklus jau yra keleriopai pažeidę SALT susitarimo dvasią bei Nixono - Brežnevo sutarties, pasirašytas tik šį pavasarį".

Tačiau Brežnevo vadovaujama Sov. S-ga, tiklą nusišypsojusi pro-brandtiškai užkerėtiems vakariečiams, staiga gi negalinti pavirsti "hotento tiškai afrikoniška Mali ar kita žmogėdrų respublika", kur nebojama žmogaus teisių. Ne. Jeigu vyksta intelektualų persekiojimai, tad tam yra "kulturnos" vyriausybės potvarkiai... Ir taip, šiai priešpaudai pateisinti yra išleisti Vyr. Sovietų Prezidiumo nauji potvarkiai, kaltiną sovietų piliečius, kaip kriminalistus, už susitikimus su užsieniečiais su tikslu pastariesiems perduoti žinias apie SSSR, kurias režimas galėtų skaityti neteisingsiomis ar šmeižiančiomis esamą tvarką. 1972 m. gruodžio mėnesio valdžios potvarkių patikrinimas rodo, kad "šeši slapti nepaskelbti Prezidiumo žiniose potvarkiai, kaip tik privalėtų būti paskelbti 1972.12.25", rašo londoniškis "Soviet Analyst".

MIDas, ar Sov. Užs. Reikalų M-ja, jau nuo 1947 m. varžė užsienio žurnalistų sąlyčius su Sovietų S-gos piliečiais; ta-

čiau, dabar pasireiškus antisovietinei pagrindinei veiklai, šiesantkiavimo dekretai dar žiauresni draudžia, bet koki sovietų piliečių susitikimą su vakariečiais, ar toks atvykėlis būtų tik turistas ar JAV kongresmanas.

Brežnevas, kalbėdamas 50-ties SSSR įkūrimo sukaktuvėse pasakė, kad "mes esame už turizmo išplėtimą... ir jau-

BREŽNEVAS NERIASI IŠ KAILIO

Maskvos leidykla Novosti katik išleido anglų kalba Brežnevo kalbų rinkinį, pasakytą jam šių metų gegužės mėnesį lankantis Vokietijoje. Visose tose jo kalbose kaip raudonas siūlas tęsiasi nuolatinis kartojimas: Sovietų Sąjunga nori tik taikos, tik ramaus sugyvenimo su visais, kad ir kapitalistais. Tik pasirašykime taikos sutartis, tik atitraukime kariuomenes. Bet rūko pasakyti, kad tik Amerika atitrauktų savo kariuomenę, o "jau mes likusieji susitvarkysime savo tarpe".

Knygutė pavadinta: "Our Course: Peace and Socialism" (Mūsų kelias: taika ir socializmas). Taigi, taika kaip taika, bet po "socializmo" vardu sovietai supranta tik komunizmą. Atseit, kurkime taiką, bet ji bus tik komunistinė.

Knygutėje telpa L.L. Brežnevo kalba, pasakyta gegužės 1 proga; kalba, pasakyta lenkų E. Giereką apdovanojant ordenu; tokia pat kalba, pasakyta apdovanojant Rytų Vokietijos komunistų partijos pirmininką E. Honeckerį; ir 6 kalbos, pasakytos jam lankantis Vakarų Vokietijoje.

Išidėmėtiną Brežnevo mokėjimas prisitaikinti prie visų, kaip to anekdotinio čigono: jei tu katalikas, tai ir aš katalikas, jei tu pravoslavas, tai ir aš pravoslavas. Sakysime, savo kalbą į Giereką jis pradėjo tokiu kreipiniu: "Dear Comrade Gierek, Dear comrades". O savo kalbą, pasakytą gegužės 18 d. vaišių metu pas V. Vokietijos kanclerį W. Brandtą jau pradėjo visai kitaip: "Esteemed Mr. Federal Chancellor, Esteemed Mrs. Brandt, Ladies and gentlemen!" Tai gi, kai Gierekas ir Honeckeris tėra tik "kame-radai", tai Brandtas jau "garbusis kancleris, garbioji ponė Brandt, ponios ir ponai"...

Kas be ko, reikia ir pasigirti. Štai, kalbėdamas gegužės 1 dienos proga į sovietų liaudį, jis taip pasakė: "Sovietų Sąjungos politika Europoje, kaip ir kitose pasaulio dalyse, visų pirma yra taikos politika". Tai rodančios sutartys, pasirašytos su vakarų valstybėmis ir su "socialistiniais kraštais". O kitur tai jau: "Mūsų nuoširdus ir labai vaisingas bendradarbiavimas su Indija, su arabų valstybėmis ir su visomis nepriklausomo-

nimo santykiavimą..". Bet tai tėra tik tušti jo valiojimai. Sovietai nori tik vieno: išvilioti turistų pinigų, už kuriuos gali parodyti užbalzamuotą Leniną to pačio vardo mauzolejuje.

Išvada prašosi tokia: nei Nixono nei Kissingerio iškilos į Maskvą 1972 m., nei Nixono-Brežnevo šampano tostai ir glėbėsčiavimai prieš TV objektyvus š.m. birželį nei kiek nepalengvino žmonių dalios Sovietijoje ir visuose jų pavergtuose ar per kompartiją kontroliuojamuose kraštuose.

mis ir taiką mylinčiomis valstybėmis Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje".

O toliau dar geriau: "Vietnamo karas, dėl kurio baigimo Sovietų Sąjunga taip kietai ir nenuilstamai darbuos, pasi- baigė. Pasiremami galinga morale ir materialine parama iš Sovietų Sąjungos ir kitų socialistinių kraštų bei solidarumu visų pasaulio progresyviųjų pajėgų, Vietnamo patriotai sėkmingai apgynė savo laisvę ir nepriklausomybę". Taigi, jei ne ta Sovietų Sąjungos ir kitų socialistinių kraštų materialinė parama, Vietnamo karas būtų pasibaigęs jau prieš kelis metus ir šiaurės vietnamiečiams nebūtų reikėję kovoti dėl "savo laisvės ir nepriklausomybės", nes gi jų niekas ir nepuolė. Priešingai, šiauriečiai, taip gerai "materialiai ir moraliai" "socialistinių kraštų" remiami, užpuolė Pietų Vietnamą. Mat, ta "sovietinė taika" tai kaip pirštinė: gali išversti į abi puses. (ab)

WELDERS

Production Mig Welders needed for material handling manufacturer. Piece work and overtime.

EQUIPMENT

MANUFACTURING INC.

21590 HOOVER RD.

WARREN, MICH.

(72-78)

PRESS OPERATORS

Needed for material handling manufacturer. Piece work and overtime.

EQUIPMENT

MANUFACTURING INC.

21590 HOOVER RD.

WARREN, MICH.

(72-78)

ELECTRICIAN

Needed for medium sized material handling manufacturer for the second shift. Licensed preferred but not essential.

EQUIPMENT

MANUFACTURING INC.

21590 HOOVER RD.

WARREN, MICH.

(72-78)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN

ELECTRICAL

MACHINISTS

ALSO

ELECTRICAL

MECHANICS

MOTOR REWINDERS

1st & 2nd Shift

TRAINING ACCEPTED

Fringe benefits available. Blue Cross, Blue Shield, paid pension plan, life insurance policy, sickness insurance, death in family. Standard vacations and holidays.

REMS CORPORATION

6434 HOLBORN

DETROIT, MICH.

313-925-0656

1160 WATSON

YPSILANTI, MICH.

313-482-1530

An Equal Opportunity Employer

(72-75)

WANTED EXPERIENCED

PRODUCTION DRILL PRESS OPERATORS

STEADY WORK, DAY SHIFT, OVERTIME AVAILABLE, ALL FRINGE BENEFITS.

THERMO ELECTRON

ENGINE CORP.

7100 E. 15 MILE RD.

STERLING HEIGHTS, MICH. 48077

313-264-1200

(72-74)

IŠRINKIME ALBIN LIPOLD
CLEVELANDO MIESTO TEISMO TEISĖJU

- Vedęs — trys vaikai
- Lankė John Carroll Universitetą
- Baigė Clevelando Marshall Law School L.L.B. laipsniu
- JAV Marinių veteranas
- Privačioje teisės praktikoje nuo 1955 m.
- Cuyahoga apskrities viceprokuroras nuo 1965 m.
- Ohio ir Cuyahoga teisininkų draugijų narys

X ALBIN LIPOLD ... Teisėjas

Committee Chairman: Edmund Maksymowicz,
19414 Mohawk Ave., Cleveland, Ohio

TOLMATOS ŽIBURIAVIMAI... (9)

NESIKIŠIMŲ PLONYBĖS

Jdratė Statkutė — de Rosales

Vengrijos sukilimo metu, sovietai pagrasino atominiu karu, jei vakarai juos prie tokių kraštutinių priemonių panaudojimo privesia. Žymiai vėliau, JAV ekspertai gailėdamies atžymėjo, kad anais laikais sovietai DAR būtų beveik tikrai atominį karą pralaimėję.

Čekoslovakijos sukilimo metu, sovietams jau neberekėjo nė grasinti: jų atominis arsenalas buvo tiek paaugęs, kad niekas pasaulyje nebegalėjo rizikuoti į tokio masto karą įsivelti.

Gi kaip tiksliai Čekoslovakijos ir ypač Lenkijos sukilimai privertė vakariečius apsižiūrėti, į kurią savotišką padėtį jie įlindo. Vakariečiai gerai žinojo, kad nei viena vakarų valstybė šiandieną nebegali rizikuoti išleisti į atominį karą su sovietais. Tačiau Dancigo sukilimo metu tuoj už Lenkijos buvo nerimaujanti Rytų Vokietija ir progos laukianti Vakarų Vokietija. O Vakarų Vokietijoje jau esama NATO centro. Prileidus, kad sukilimas būtų pasiekęs Rytų Vokietiją ir išjudinęs Vakarų Vokietiją — ką tokiu atveju NATO būtų dariusi?

Todėl nėra ko stebėtis, jei vienas pagrindinių vakariečių tikslų Europos konferencijose yra pašalinti Lenkijos — Rytų Vokietijos — Vakarų Vokietijos — NATO grandies reakcijos galimybes. Toks savo kailio gelbėjimas vakariečių yra mandagiai vadinamas "nesikišimo į kitų kraštų vidaus reikalus" vardu.

Nesikišimo" principą pašventinus "taikos" konferencijose, tenka įtarti, kad ateityje sovietams priėjus prie kraštutinės "žūt ar būt" padėties, jie galės satelitinis kraštus kad ir visus po vieną, sunaikinti visiškai nesibijodami jokių rimtesnių represijų iš vakarų pusės.

Reikia atminti, kad Vengrijos sukilimui numalšinti sovietams priekėjo anuomet 10-ties divizijų, kuriomis jie jo kiu būdu negalėtų disponuoti vakarų fronte įtampos ar karo su Kinija atveju. Taigi prileidimas, kad rusų-kinų įtampos ar konflikto atveju, sovietams gali atsirasti būtinas reikalas panaudoti atominį ginklų satelitų numalšinimui, toli gražu nėra fantastiškas. (O pasirašytas "nusišinglaviavimo" sutartis, tokiu atveju, gerbiamieji, geriau užmirškite).

Čia visgi būtų įdomu stabtelėti ir užklausti žinovų: "O kaip yra su sovietinėmis respublikomis? Ar galėtų sovietai pav. sunaikinti Pabaltijos uostus patys savęs neužsmaugdami šiaurės vakaruose? Dar mažiau turbūt galėtų jie sunaikinti Ukrainą, nes tai būtų lygu savos centrinės teritorijos netekimui".

Kažin ar ne dėl šitokių priežasčių sovietai pastaruoju metu pradėjo elgtis vienaip su satelitais

ir visai kitaip su sovietinėmis respublikomis?

Į satelitus, atrodo, yra žiūrima kaip į viduramžių vasalo prievolės turinčius pusiau laisvus vienetus ir ypatikimasi, kad jie į karą trauks savais pulkais. Kaip ir viduramžiais, vasalo lojalumą kovoje užtikrina suzereno galia vasalo "namų teritoriją" nuslaubti ar visai pasisavinti. Tuo tarpu į sovietines respublikas, atrodo, yra žiūrima kaip į skubiausiai suvirškinimą patiekalą. Atrodo, kad ir vakarų Europos konferencijose sovietai griežtai laikysis šios dvilypės būklės principo.

Tačiau vienas dalykas yra karinių ir politinių konferencijų nutarimai, o kitas gana skirtingas dalykas yra išpėti, kaip pačios tautos į tai reaguos. Ne vienodas satelitų ir sovietinių respublikų traktavimas gali pasirodyti esąs toli gražu nepritartinas vakariečių norimam atsiekti "taikos" tikslui.

Rytų Europos tarpusavių ginčų ir nesutarimų atminimais apakinti sveitimieji per dažnai užmiršta, kad visas tautų ruožas su satelitais, Pabaltijos kraštais ir Baltgudija bei Ukraina imtinai sudaro geopolitinį vienetą, kurio gyventojai šiandieną yra giliai išsitikinę, kad juos visus riša bendro likimo perspektyvos. Kiekvienas priešpaudos palengėjimas satelituose atsiliups sovietinių respublikų nuotakose. Ir vice versa, padinta priešpauda sovietinėse respublikose iššauks baiminimasi ir atitinkamas reakcijas satelituose kraštuose. O prie to dar teks pridėti visas praktiškas "kombinacijas" kurias vietiniams gyventojams suteiks skirtingų sovietis-

LOS ANGELES

Jono Čingos kreipimasis per radiją

Rugsėjo 8 d. Tautos šventės proga per Los Angeles Lietuvių radijo pusvalandį kalbėjo Amerikos lietuvių bendruomenės vakarų apygardos pirmininkas Jonas Činga. Dalį savo pareiškimo skirdamas istorinei šventės minėjimo svarbai, kalbėtojas pareiškė idomių minčių, paliesdamas dabartį. Jis kalbėjo apie pragmatinę valstybės administracijos politiką. Amerika pradeda išduoti tuos idealus, kuriais ji garsėjo nuo pat valstybės įsikūrimo. J. Činga siūlė lietuviams imtis realios politikos: žiūrėti į politiko asmenį, nekreipiant dėmesio kuriai partijai jis nepriklausytų. Tokios politikos laikosi darbo unijos visad rūpestingai parinkdamos prieš rinkimus remtiną kandidatą.

Jeigu mes matome, kad politikas išleidžia į kompromisą arba smerktiną draugavimą su lietuvių tautos priešais, mes negalime tokio politiko remti, kad jis ir priklausytų mūsų kuriai nors favorizuojamai partijai. Tad neišvengiamas vertybių peržiūrėjimas, kada asmenys ar asmuo, iš seno užsirekomendavęs antikomunistiniais nusistatymais ir politika, gavęs valdžią, ima elgtis priešingai, išduoda savo ankstesnį nusistatymą ir per tai atsiduria sąmoningu ar priegautu Maskvos rėmėjų būry.

Į mums labai kenksmingą pragmatinę administracijos politiką turime

kų santvarkų artumas.

Tokiose sąlygose va dinamųjų "nusišinglaviavimo" ar "taikos" konferencijų užtaisoma ilgalaikė bomba rytų Europoje gali viršyti savo padarinių baisumu visa tai, ką atominio karo biją vakariečių politikai iš viso gali įsivaizdinti.

atsakyti realiu tokių politinių veiklos įvertinimu. Tokion pragaistingon san talkos su Maskva politikon aiškiai išsivėlė Nixono administracija.

SEKMINGA SKAUTŲ STOVYKLA

Šiometinė skautų stovykla Big Bear kalnuose, nuosavoje stovyklavietėje sutraukė apie 100 stovyklautojų. Vadovu buvo V. Sviderskas, jopadėjėjais: R. Bužėnas, R. Vizgirdas, M. Prišmantas, D. Basiulienė, Lždo vedėja R. Vizgirdienė ir šeimininke — A. Šatnerienė.

Stovyklavimą kiek sutrukdė kalnuose kilę gaisrai. Tiek daug stovyklavimui lietuviško jaunimo prie Pacifiko rodo, kad lietuvių kolonija turi gražų prieauglį.

SU LIETUVOS UŽSIENIO PASU

Kalifornijoje lankosi lietuvių šeima iš Šveicarijos: Narcizas Prielaidas su žmona Juzefa ir dukrele. N. Prielaidas tebėra Lietuvos pilietis ir, kaip praneša "Lietuviai Amerikos Vakaruose", keliauja su Lietuvos pasu.

STEIGIAMAS PABALTIEČIŲ LEGIONIERIŲ POSTAS

Baltic American Legion Post kviečia visus Amerikos veteranus įstoti į jų postą — priimami veteranai abiejų pasaulinių karų, Korėjos ir Vietnamo buvę kariai. Informacijos reikalu suinteresuotieji gali skambinti tel. PO 1-4646 (B. Nurmisen), tel. 677-6845 (V. Čekanauskas) ir tel. 664-2919 (A. Skirius).

Šis legionierių postas gali išsivystyti į reikšmingą patriotinę pabaltiečių organizaciją, savo narių prestižu (kariavę dėl JAV reikalo ir ją gynę)

daug padėti pabaltiečių veiksmų veiklai. (inf.)

• Lietuvių Fondo Los Angeles skyrius š. m. spalio 13 d., 7 val. vak. šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia metinį parengimą. Programą atliks Dalilos Mackalienės vadovaujamas moterų ansamblis "Išlaisvintos moterys". Po to bus užkandžiai ir seks eilė kitų pajvairinimų. Šokiams gros Latvijos vadovaujamas suomių muzikų orkestras. Lietuvių Fondas atlieka svarbų lietuviybės išlaikymo darbą. Tad ir šis parengimas turi dvigubą vaidmenį, viena tai malonumas patiems sau, antra — parama Fondo veiklai.

DETROIT

NAUJŲ CHORISTŲ DĖMESIUI

Nauji kandidatai į Jaunimo chorą prašomi registruotis rugsėjo 23 ir 30 dienomis, sekmadieniais tuoj po lietuviškų pamaldų šv. Petro parapijos salėje prieš Jaunimo choro repeticiją, kuri prasideda 12:30 val.

Užsiregistravę palieka repeticijoms kartu su Jaunimo choru iki 2 val. p. p.

Pageidaujama, kad nauji kandidatai berniukai ir mergaitės būtų nejaunesni 14-kos metų amžiaus ir turėtų gerą arba bent vidutinę muzikinę melodinę klausą.

Pavėlavę užsiregistruoti pagal nurodytas datas, nebus į chorą priimami.

S. Šližys

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
WELDER-FITTERS
Experienced in structural welding.
Union shop, sick benefits, Paid hospitalization, Full time, Day shift.
Apply in person.
CLEVELAND BEACON PRODUCTS CO.
860 Addison Rd., Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (68-77)

ROCHESTER

• Vytas Lelis, Rochesterio lietuvių veikėjo dr. Vl. Lelio sūnus, šią vasarą gavo magistro laipsnį iš biznio administracijos. Aukštuosius mokslus baigė dirbdamas Kodako produkcijos planavime. Jaunasis akademikas, kaip ir jo žmona Laimutė (Štaškevičiūtė), yra aktyvus lietuvių organizacijų nariai. Jie augina dvi dukreles. Nuotraukoje V. Lelis su žmona ir dukrelėmis.

• Vitalis Žukauskas, aktorius-humoristas, atvyksta i Rochesterį rugsėjo 29 d. ir išpildys programą šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Vakarą pradžia: 7:30 val. vak. Po programos bus šokiai. Gros lietuvių orkestras "Slibinas". Veiks baras ir bufetas. Visas vakaro pelnas bus skiriamas Balfui, tikslu pagelbėti vargstantiems lietuviams Sibire, pavergtoje Lietuvoje ir kitur.

JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
ENGINE LATHE
HORIZONTAL &
VERTICAL MILLING
MACHINE

Must have job shop experience be able to set up work from blue prints & close tolerance. Good hourly rate, overtime, hospitalization & fringes.

FABSULATION CO. INC.
3901 WEST 150TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44111
216-267-3530 (72-78)

Vienas svarbus pranešimas mūsų klientams:

Tai 1983 metai

The Illuminating Company

Mums reikalinga dešimties metų, kad galėtumėme paruošti naują elektros jėgainę veikimui. Tiek daug laiko mums yra reikalinga, kad galėtumėme rasti tinkamą vietą, gauti reikalingus patvirtinimus, paruošti planus ir užbaigti statybą.

Taigi aprūpindami jus elektra, mes rūpinamės ne vien tik 1973 metais. Mes galvojame taip pat ir apie 1983 metus. Koks bus žmonių skaičius 1983 metais Northeast Ohio? Mes turime tai žinoti, kad turėtumėme pakankamai elektros jūsų namams. Mes turime tiksliai pramatyti prekybai ir pramonei, mokykloms ir ligoninėms. Mes turime būti pasiruošę pakankamam elektros kiekiui mūsų aplinkos apvalymui, kanalizacijos priežiūrai, atmatų panaikinimui ir mechanizacijai, apsaugojant nuo oro teršimo.

Mūsų galvojimas 1983 metams ryškiai matosi daugelyje dalykų daromų dabar. Mes investuosime \$870 milijonus per sekančius penkerius metus vien tik statyboje. Iš tos sumos mes esame paskyrę \$62,5 milijonus oro teršimo kontrolei ir aplinkos pagerinimui.

Tuo pačiu laiku mes skubame užbaigti Davis-Besse atominę elektros jėgainę prie Port Clinton.

Ir mes darome didelį progresą savo planuose Perry atominės elektros jėgainės prie Painesville.

Taigi, kada 1983 metais ateis, tai bus jau The Illuminating Company 1993 metai.

The ILLUMINATING Company

KŪRYBA IR MOKSLAS

POISON IVY --

NUODINGAS VIJOKLIS

DR. D. DEGĖSYS

Šiaurės Amerikos miškuose, krūmuose ir pievose mes dažnai užtikame nekaltai atrodančią, vasarą žaliais, o rudeni geltonai rudais lapais padengtą augalą, vadinamą poison ivy. Žydėjimo metu jis pasipuošia smulkiais žalsvais baltais žiedais, kurie vėliau pavirsta į mažas baltas uogas.

Anglų kalboje poison ivy apibūdinamas šitaip: "Leaves of three, quickly flee, berries white, poisonous sight". Pats būdingiausias poison ivy žymis yra trys lapai. Kiekviena poison ivy šakytė baigiasi trimis lapais, kurių vidurinis yra didesnis už kraštutinius. Poison ivy augalo dydis gali būti įvairus. Kai kuriose vietose jis neauga didesnis už jo aplinkoje augančią žolę, kitose vietose, jis išauga į stambius vijoklius, prisišliejusius prie kokio nors medžio kamieno. Nežiūrint kokio jis bebūtų dydžio, trijų lapų požymis pasiilieka pastovus. Šis charakteringas požymis mus įgalina lengvai atpa-

žinti poison ivy ir jį išskirti iš kitų krūmuose arba miške beaugančių augalų.

Tie, kurie nepažįsta šio augalo, ir neatsargiai elgiasi su jo lapais, šakomis, stiebu ir šaknimis, dažnai gauna labai nemalonų odos uždegimą. Poison ivy sukeltas odos uždegimas atsiranda todėl, kad šio augalo lapų, šakų stiebo ir šaknų syvuose randasi nuodinga cheminė medžiaga -- urushiol, kuri patekusi ant žmogaus odos sukelia jos uždegimą. Odos uždegimas pradžioje pasireiškia odos paraudimu ir niežuliu. Vėliau atsiranda pūslelės, kurioms pratrūkus susidaro žaizdos. Įkirus niežėjimas tęsiasi tol, kol oda užgyja. Odos gijimas kartais tęsiasi virš dviejų savaičių. Toks odos uždegimas būna labai įkirus ir varginantis ypač jeigu jis atsiranda ant veido arba sėdynės.

Odos uždegimą sukelianti medžiaga -- urushiol yra labai pastovus cheminis junginys. Jis ne tirpsta vandenyje ir yra atsparus tiek saulės spin-

duliams tiek aukštai temperatūrai. Patekęs ant drabužių jis išsilaiko ilgai, todėl drabužiai aprėsti šiuo junginiu turi būti labai atidžiai išplauti arba chemiškai išvalyti. Įdomu pastebėti, kad urushiol cheminė sudėtis nepakinta net ir ugnyje. Užtat deginant poison ivy šakas arba šaknis urushiol labai mažų lašelių formoje kartu su dūmais bei pelenais patenka į orą. Tokie dūmai arba pelenai užkritę ant odos gali sukelti lygiai tokį pat odos uždegimą, kaip ir augalo lapai bei jo šakos. Žmonės, kurie yra jautrūs urushiol junginiui lengvai gauna poison ivy dermatitą kaimynams deginant išrautas poison ivy šaknis arba stiebus.

Poison ivy sukeltas odos uždegimas yra ne kas kitas kaip žmogaus alerginė reakcija į šią specifinę medžiagą, -- urushiol. Kai kurie žmonės šiai medžiagai turi didesnį jautrumą, kiti mažesnį, o kai kurie į jį visai nereaguoja. Yra manoma, kad daugiau negu pusė Jungtinėse Amerikos valstybėse gyvenančių žmonių yra alergiški poison ivy augalui.

Poison ivy sukeltas odos išbėrimas atsiranda maždaug už 24 valandų po užkrėtimo, bet gali atsirasti ir už 12 valandų. Aprėstą odos vietą galima dalinai apsaugoti nuo išbėrimo nuplovus ją su muilu, bet tai turi būti padaryta ne vėliau kaip 10 minučių po užkrėtimo. Praėjus 30-čiai minučių ir energingas odos plovimas odos nuo išbėrimo neapsaugo. Poison ivy syvai, patekę ant rankų ar pirštų, dažnai būna pačio žmogaus pernešti ant kitų odos vietų kaip veido, kaklo, ausų bei lytinių organų. Odos išbėrimo metu atsiradusios pūslelės turi skystį. Tas skystis nėra nuodingas ir jis uždegimo kitose kūno vietose nesukelia. Reikia dar paminėti, ir kitą užsikrėtimo būdą, būtent, per naminius gyvulius kaip kates ir šunis. Katės ir šunys lakstydami po krūmus atsineša ant savo kailio urushiol lašelių, kurie patenka ant žmogaus rankų ar pirštų glostant tokius gyvulius.

Poison ivy odos užkrėtimai daugiausiai pasitai ko vasaros metu, bet jie galimi ir kitais metų sezonais, pavyzdžiui rudeni ir pavasari naikinant poison ivy šakas bei krūmus. Sudžiūvę poison ivy lapai yra mažai pavojingi. Poison ivy sukeltas odos uždegimas nepasidūda greitai gydomui. Kortizono mostis yra geriausia priemonė odos vietiniai reakcijai sumažinti. Tik, kad pats organizmas mažiau re-

Los Angeles lietuvių dienoje koncertavęs Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra".
L. Kanto nuotrauka

PENKETUKAS ŽAVI TŪKSTANTI

JURGIS GLIAUDA

JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų Apygardos iniciatyva Kalifornijos lietuvių dienos minėjimas, meninei programai atlikti buvo paskiriamas kanadiškas Windsoro pagarsėjęs mergaičių kvartetas "Aušra". Koncertas įvyko rugsėjo 9 d. Tautos šventę minint. Parengimo salė buvo arti pilnė, kas reiškia publikos apie tūkstantį.

"Aušros" grupės vadovė yra Valė Tautkevičienė; akordeonu akomponuoja Kristina Puidaitė su aukso medaliu baigusi akordeono mokyklą; kvarteto dalyvės -- muzikos mokytoja Nijolė Giedriūnaitė, mokytoja Dana Kozulytė, studentė Aldona Tautkevičiūtė, ir studentė Rūta Čerškutė.

"Aušra" koncertavo Detrote, Chicagoje, Philadelphijoje, Toronte, Hamiltone, Clevelande. Pasirodymą Los Angeles scenoje kvartetas gali prirašyti prie savo anksčiau laimėjimų sąrašo. Tautiškai -- didaktiškai aptariant "Aušros" gastroles, tenka džiūgauti jaunojo lietuviškojo entuziazmo prasiveržimu. Tai jaunimo išėjimas į viešumą, tai parinkimas veiklos lauko, kuris skirtas lietuviškoms auditorijoms. Apie tai kalbama ir verkslenama -- tai kaip ir retas pavyzdys, kad nevisas mūsų jaunimas sudegino tiltus į lietuvišką estradą. Gausios ir populiarios yra jaunimo šokių grupės. Dainai atsidavimas jaunime retesnis. "Aušra" įžengė į tą sritį.

Mes pripratome prie, taip vadinamos, rimtos muzikos: tai šalto akade-

mizmo sonatos ir vokalinių numeriai; Operinios bel canto... "Aušra" ateina su kitu žanru. Kukliu, svetimu operiniam menui, su estradiniais numeriais. Tai yra tas žanras, kuris versta užverčia plačiausia prasme populiarias scenas, TV ekraną. To žanro esmė -- motyvas ir kūrinio atlikimo būdas. Žanro tikslas -- atrasti auditorijoje pritarimą motyvui, džiaugsmą labai nesudėtingai melodijai, sugauti kuklos poetikos tesktus, pasiduoti mintinei išpūdzio nuotakai. Nenuostabu, kad tos nuotikos daugumoje lyriškos su nostalgiku, žaismingu, kaprizingu, kartais ir išdykėlišku fonu.

Šitokios dainelės gali tapti labai populiarios, niūniuojamos milijonų. Tokių, deja, išsivijos rimtyje, beveik nėra.

Jau turime plokštelių, kur jaunųjų įdainavimai ekrano žanre įneša tą žanrą į plačią muzikinę apyvertą. "Dvi mamytės ir dvi dukrytės" kvartetas, išrašytas plokštelėse, švelniai džiugina klausytojus. Jis perdėm savas, lietuviškas. Kai didžioji mūsų renginių scena inertiškai ištikima "rimtai" muzikai, plokštelių rinkoje "nerimtos", estradinio žanro muzikos paklausa smarkiai didėja. Tai nuotikos ir poilsio paieška. Norime, kad šiame žanre skambėtų lietuviškumas.

Savo repertuarą "Aušra" sudūrė iš ok. Lietuvos kompozitorių kūrinėlių. Estrados žanras ten materialiai pelningas.

Plokštelių paklausa reikšmingai papildė kompozitorių įplaukas. Yra ir tam tikri išipareigojimai, esama to žanro konkursų. Tad ir tokie, išskirtini instrumentalistai, kaip A. Bražinskas, J. Baizauskas, V. Bagdonas noriai duoda ir lengvučio estradino pobūdžio dainelių. Ir senas chorų muzikos specas D. Andrusis. Kol kas išsivijai nežinomieji M. Novikas, Z. Venckus, A. Raudonikis ir kt. sugebėjo sukurti melodingų, sentimentalių, beveik "buržuazinio" skonio dainelių. Lengvoji muzika ok. Lietuvoje, kaip tvirtina žinovai, yra mėgiama atsiviežinimas nuo gyvenimo įtampos, nuo išviršinio rūbo privalomumo, nuo pilkumos ir mašinizacijos uniformos. Ne be reikalo tokių dainelių tekstai atkakliai kalba apie lietuvišką peizažą, apie tebeidealiuojamus berniukus ir merguteles, apie švelnias meilės alegorijas. Tai graudžios sentimentalumo liekanėlės sovietinėje buityje.

Dėl teksto ir motyvo pagaulumo žmonės vertina tą lengvąjį žanrą labiau už oficialų herojikumą arba neutralųjį akademizmą. Su tokiu repertuaru "Aušra" drąsiai stoji prieš išsiviską auditoriją. Bent dvidešimties dainų suma netgi pažintinai leidžia mums sekti kur link kryps tas žanras ok. Lietuvoje, kokias įtakas išgyvena, kaip išsprendžia motyvo melodijos, tempo problema, "tautosakišką" pamušalą moderninamoje melodijoje. Šitokią pažintinę reikšmę suteiktų, aišku ir plokštelės. "Aušra" pateikia tai gyvu, betarpišku būdu.

Kvartetas ir jo akompaniatorė -- akordeonistė su daro sandariai sutapusį vienetą. Mikrofonas, aišku, įneša membranos netikėtumų. Keturbalsė gama kartais linksta į skardų unisoną, tačiau labai geri ir polichromatiniai pasazai. Šiam žanrui būdingi pabrėžtinai nuotikos akcentai: kapriziškumas, svajonė, linksmi kupletai, lengvas graudulys ties intymia laimės ir meilės mįsle. "Aušra" dažnai atlieka tuos akcentus gerai. Priešišaškos puikiai prisideda plastiniai kūno ir rankų judesiai. Šypsniai, ta vizitinė

(Nukelta į 6 psl.)

Dalis publikos Los Angeles lietuvių dienoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Vilties draugijos valdybos vicepirminė, inž. A. Mažeika, šv. Kazimiero parapijos kleb. prel. J. Kučingis, gen. konsulas dr. J. Bielskis, gen. J. Černius, p. Černienė, gen. S. Raštikis ir p. Raštikienė.
L. Kanto nuotrauka

TALKON! TALKON!

"9% UŽ LIETUVIŠKUMĄ"

New Yorko Kutūros Židiniui užbaigti, Tėvai Pranciškoni išleido PASKOLOS LAKŠTUS arba "MORTGAGE BONDS" MOKANČIUS 9% PALŪKANŲ. Procentai išmokama kas metų ketvirtis. Visi lietuviai gali investuoti po \$1,000 -- ar daugiau. "Bonds" bus atperkami po penkerių metų. Reikalui esant, pinigų galima atsiimti po trijų metų.

Paskolos garantuotos Tėvų Pranciškonų Vienuolijos ir Lito Bendrovės.

Prašom pasinaudoti sekančia forma šių "BONDS" užsiprenumeravimui.

GERB. TĖVAI PRANCIŠKONAI

Čia siunčiu čekį sumoje \$,00.00, už kuriuos prašau atsiųsti Jūsų virš minėtas Bonds. Aš suprantu, kad už šiuos bonds bus mokama 9% metinio dividendo sekančiais: 8% metinio dividendo bus išmokama kas metų ketvirtis ir 5% ekstra dividendas bus pridėtas atperkant šiuos bonds po 5-ųjų metų.

Aš turiu teisę šiuos bonds iškeisti po trijų metų, bet tada metinis dividendas bus tik 8%.

Šiuos bonds prašau užregistruoti sekančiais:

Mano vardu _____

Mano vardu lygiateisiai su _____

Skančiu vardu _____
paskiriant mane kaip legalų globėją.

Pavardė ir vardas _____

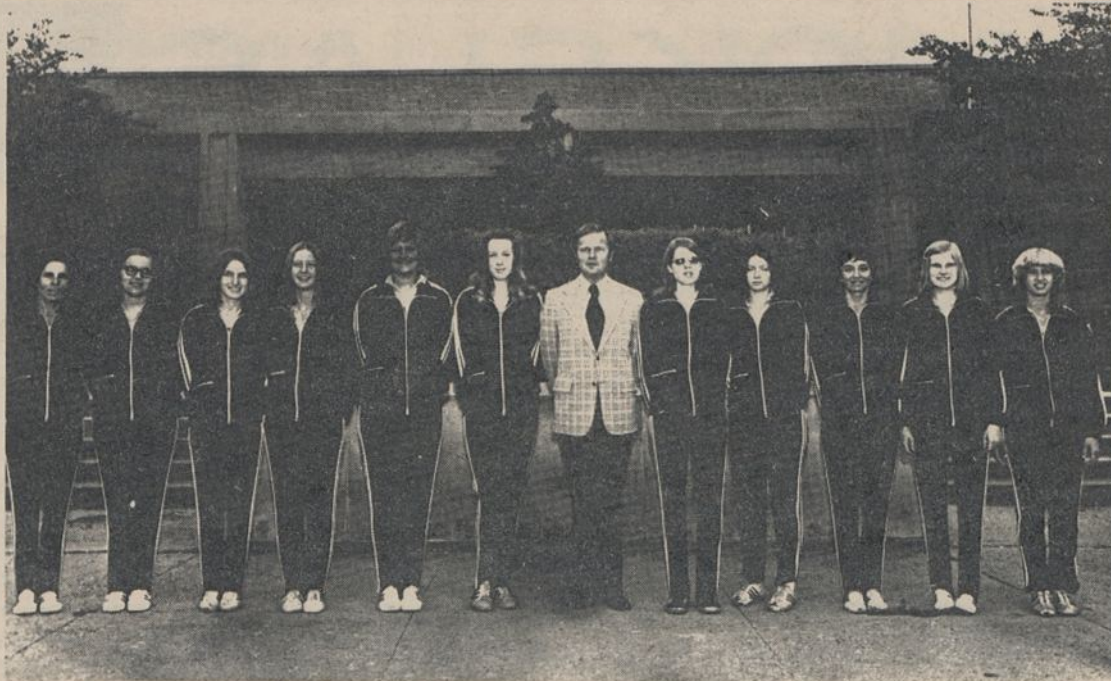
Adresas _____

Social Security numeris _____

Parašas _____

Prašom siųsti:

Franciscan Fathers c/o Litas Investing Co.
86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. num. 212-441-6799

Š.A. Lietuvos Moterų Tinklinio Rinktinė sėkmingai gastroliausi Europoje, laimėdama 14, pralaimėdama 2 ir vienas rungtynes sužaidusi lygiomis. Iš kairės: Ona Jameikienė-Blandytė, Ramunė Žiupsnytė (abi Chicago Neris), Vilija Mockutė (Clevelando Žaibas), Nancy Shotaitė (Neris), Julija Staškūnaitė (Žaibas), Rita Yerkas (Neris), Rytas Babickas -- treneris, April Bukaitė (Neris), Kristina Jurytė (Neris), Aušra Babickienė, Rita Čyvaitė (abi Žaibas) ir Nina Bernardzikaitė (Cicero Vėtra). Trūksta Valdonės Žiedonienės (Žaibas).

SĖKMINGOS MŪSŲ TINKLININKIŲ GASTROLĖS VOKIETIJOJE

Dirvoje plačiai aprašoma Š. Amerikos Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės gastrolės Europoje dėka sporto žurnalisto Jono Šolito išsamių ir spalvingų straipsnių.

Deja, apie Lietuvos moterų tinklinio rinktinės sėkmingus pasirodymus tik labai kukliai tegalėjome informuoti, kadangi toje išvykos grupėje nėra korespondentų. Vienok, pasinaudojant rinktinės trenerio Rytos Babicko bei kitių kūrėjų žaidėjų nors ir vėlai pasiekusiais laiškais, pateikiame šį reportažą.

RINKTINĖS SUDETIS

Š. Amerikos Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės sėkmingus pasirodymus tik labai kukliai tegalėjome informuoti, kadangi toje išvykos grupėje nėra korespondentų. Vienok, pasinaudojant rinktinės trenerio Rytos Babicko bei kitių kūrėjų žaidėjų nors ir vėlai pasiekusiais laiškais, pateikiame šį reportažą.

SVETINGAME MUENCHENE

Po laimingos, bet ilgos kelionės mūsų sportininkai atsirado

PENKETUKAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

kortelė į auditorijos simpatijos duris, profesionališkai tikslūs ir vietoje. Puiki tarrena.

Savo interpretaciniais gabumais, kuriuos dailina sceniška "Aušros" išvaizda, penketukas sužavėjo auditoriją. Katučių grausmą nėra lengva užkariuoti. "Aušra" turėjo atlikti daug "bisų". Kvar. teta kompaniatorė Kristina Puidokaitė solo akordeonu atliko melancholišką R. Addinsellio "Warsaw concerto". Ji buvo iškviesta bisui. Akordeono dalykai buvo vieninteliai koncerte ne lietuvių rašyti.

Karilė Baltrušaitytė, koncerto programos vedėja, nustebino auditoriją artistiška padeklamuotu V. Mykolaičio-Futino eilių "Mozartas" ciklu. Šis sunkus kūrinys, kupinas alegorinių posmų, maskuotos simbolikos, reikalauja tono versatylumo, balsinės medžiagos šuolių. Karilė, mintinai deklamavusi tą ilgą kūrinių, surado jo esmę, atrado slaptas užuominas, sutapo su tekstu, sublizgėjo tarrena. Tai laimėjimas.

Koncertas padvelkė naujove lietuviškoje scenoje.

Koelne, penktadienį, rugpjūčio 24 d. Visa grupė išvyko autobusais į Giessen miestą prie Frankfurt, kur krepšininkai pasiliko šeštadienio rungtynėms, o tinklininkės patraukė į Muencheną. Pakeliui buvo pravažiuota pro visą eilę buvusių pabėgėlių stovyklų, kaip Wuertzburgas, Hana, Ingolstadtas, primenančių pabėgėlių išgyventas dienas Vokietijoje.

Muenchene mūsų šeiminkų komandos žaidėjos ir aprodė miesto centrą.

Sekmadienį, rugpjūčio 26 d. buvo nuvažiuota apžiūrėti Olimpinio Kaimelio, Rita Čyvaitė buvo net pasišovusi apibėgti porą ratų olimpiniam stadione, tačiau sargai neleido.

Sekmadienio vakare įvyko pirmosios mūsų rinktinės rungtynės Europos žemynė. Buvo žaista prieš E.S.V. Muenchen, kuri yra pietų Vokietijos čempionas ir ketvirta Vokietijoje.

Mūsų rinktinės rungtynes laimėjo 3:1. Šeiminkų komanda nebloga. Neaukštos, bet greitos. Mūsų komandoje jautėsi pirmą kartą tautinių rungtynių nervotumas. Po permainingų pradinio setų, ketvirtame sete išsivystė geras ir įdomus žaidimas.

Pirmadienį, rugpjūčio 27 d. įvyko antrosios rungtynės, ši kartą prieš Muencheno rinktinę, kurios pagrindą sudarė vakariškė komanda, pastiprinta keliomis žaidėjomis. Mūsų rinktinė laimėjo 3:0. Žaidimas buvo geresnis už vakariškį. Užtikrintai laimėję pirmąjį setą, lietuvaitės įgavo pasitikėjimą ir sekančiuose setuose naudojo atsargines žaidėjas.

Mūsų rinktinė buvo sužavėta šeiminkų vokiečių nuostabiomis ir sportiškumu. Išgyta daug draugų ir vaizdingi šeiminkai beveik ašaras žiūstėsi išlydėdami savo viešnius.

Šiek tiek apie Muencheno lietuvių. Pirmose rungtynėse neteko susitikti nė vieno. Antroje keteta atėjo. Nežinia kiek jų yra Muencheno apylinkėse, tačiau mūsų tautiečių buvo pasigęsta. Kyla klausimas ar jiems buvo iš viso žinomas mūsų sportininkų atvykimas.

Pralaužusi pirmus varžybinius ledus ir įgavusi pasitikėjimą savimi, mūsų rinktinė išvažiavo į Muencheno pasileido per visą Vokietiją į Bremeną.

BREMENO KOMANDOS TRENERIS -- LIETUVIS

Bremene mūsų rinktinė buvo svečias vietinio sporto klubo "Bremen 1860", kurio moterų komanda yra Bremeno distrikto meistras. Mūsų rinktinė sutiko jų komandą, pasiskirstė mūsų žaidėjas pas save į namus ir važiavo į globoją per visą buvimo laiką.

Maloni, netikėta staigmena! "Bremen 1860" komandos treneris yra lietuvis, Bronius Skuodis, atvykęs 1961 m. iš Lietuvos. Smagu, kad mūsų tautietis sėkmingai darbuojasi sporto srityje. Jo dėka tinklinis pasidarė populiarus sportas Bremene.

Trečiadienį, rugpjūčio 29 d., mūsų rinktinė nugalėjo "Bremen 1860" 3:0.

Ant rytojaus, rugpjūčio 30 d. mūsų rinktinė turėjo dvi rungtynes. Pirmose rungtynėse susitiko su Bremeno rinktinė, kurią mūsų merginos įveikė 3:1. Antroje rungtynėse mūsų rinktinė nugalėjo Hemelinger W.V. 3:0.

Tuo būdu po Bremeno rungtynių mūsų laimėjimų skaičius pakilo iki 5. Čia, šiaurėje vokiečių žaidžia geriau negu pietuose, tačiau ir mūsų rinktinė vis geriau susižaidžia ir vis stipriau pasirodo, rašo rinktinės treneris Rytas Babickas. Šioje Bremeno rungtynių serijoje pirmas šešetukas buvo naudojamas tik pirmame sete, kituose pasikliaujant daugiau atsarginėmis žaidėjomis.

Bremene mūsų šeiminkams staigmeną padarė kun. V. Šarkos atsilankymas salėje. Jis apdovanojo komandą lietuviškais kaspinais, pavaišino ir dar įteikė 50 marškinių auką. Toks mūsų tautiečių nuostabus paliko gilų įspūdį.

SPORTO FESTIVALYJE DUERENE

Penktadienį, rugpjūčio 31 d., rinktinė atvyko į Dueren, prie Koelno. Čia komandą pasitiko miesto burmistras, gražiai pasveikino ir pavaišino miesto rotušėje. Mat, kaip tik vyko Duereno sportinis festivalis, kurio užbaigai nutaikė atvykti mūsų rinktinę.

Rytojaus dieną, rugsėjo 1, mūsų rinktinė įveikė Koelno rinktinę 3:0. Komanda buvo geriausia iš visų iki šiol sutiktų. Gana aukšta ir greita.

Tą pačią dieną mūsų rinktinė dar sudorėjo "1847 Dueren T.V." 3:0.

Rungtynes Duerene stebėjo pilnutėlė salė entuziastingų žiūrovų, nes tai buvo užbaigtas Duereno sporto festivalio.

Mūsų rinktinė sužaidė gerai. Buvo išvystytas neblogas puolimas. Ypatinai gerą įspūdį visiems paliko Rita Čyvaitė.

Šeštadienio vakare įvyko sporto festivalio užbaigimo balius, kurio metu mūsų rinktinė buvo pristatyta Duereno visuomenei. Taip mūsų rinktinė susikrovė pergalių kapitalą. Sekmadienį, rugsėjo 2 d. 6 val. ryto patraukė į Vakarų Europos tinklinio tvirtovę, Olandiją, išsivežamos iš svetingosios Vokietijos gilus įspūdžius ir pasigėrėjimą aukšta vokiečių sportine kultūra.

(Bus daugiau)

ALUMINUM FOUNDRY
In need of experienced men
INSPECTION
PERMOLD
CORE-ROOM
TRIM-ROOM
Good hourly rate, plus incentive.
SCHMELLER ALUMINUM
FOUNDRY
3300 EAST 87 STREET
CLEVELAND, OHIO
(72-79)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
VERTICAL BORING MILL
OPERATORS
Must be able to set up work from
blue prints, close tolerance and
tracers.
1st & 2nd shift.
Up to \$5.50 per hour. Fringe benefits,
hospitalization and overtime.
S. M. L. COMPANY
323 N. Arlington, Akron, Ohio 44305
216-253-5101
(72-78)

EXPERIENCED
FIRST CLASS
WELDERS
APPLY IN PERSON
PORER INC.,
PARAGON DIV.
44000 GRAND RIVER
NOWI, MICH.
313-349-2451
(72-74)

Per sportą į Europą

OI, NEVERK, MOTUŠĖLE...

Tu, mano motinėle, tu mano senglė, neverk, jei gali. Dėl mūsų krepšinio rinktinės žaidimo, turbūt, verkia už tave šiandien visa sportinė šeima. Ypač graudu tiems, kurie matome, kaip mūsų krepšinio rinktinė kankinasi pati ir kankina kitus.

Kažkas nuostabių baisaus nutiko su mūsų išgarbintais krepšininkais. Kažkoks slogutis užgulė juos ir jie pamažu diena diena miršta kaip mūsų reprezentantai priešrinkininkų aikštėje.

Vienas iš tokių mirties aktų buvo uražytas rugsėjo 9-tąją dieną Udinės mieste pasibaigusiame tarptautiniame turnyre. Čia mūsų divyrai pralaimėjo trečiasias rungtynes Vienos sporto klubui 94:89 (50:45) ir "garbingai" pelnė paskutinę vietą. Na, už gerą pasirodymą rinktinės kapitoniui Varnui buvo įteikta graži taurė, Balta. Dabar jis ją turės taisyti po visą Europą kai negyva albatrosą ant kaklo ir ji rinktinę nuolatins priemonės jos žygdarbi Udinėje. Mading, ji to persekiojimo pati užsipelnė savo paskutinėmis rungtynėmis prieš Vieną.

Jei prieš tai, rugsėjo 8 dieną, rinktinė briliantiškai sukovėjo prieš Italijos rinktinę, tai sekančią dieną mūsų krepšininkai aikštėje elgėsi ir žaidė kaip akli kačiukai.

Jau pati rungtynių pradžia buvo neįprastinė. Ne todėl, kad priešrinkininkas užsiplešė 6:0, bet greičiau dėl to, kad pirmą kartą išvykoje Palubinskas nepradėjo rungtynių. Patelsinimas? Palubinskas -- murmonas ir jo religija neleidžia jam žaisti sekmadieniais... Ovisdėlo jis prieš tai jau buvo žaidęs sekmadieniais...

Kaip ten bebūtų, mūsų vyrų nepersistengė. Jietesugebėjo tik išlygti pasekmę 12:12, o nuo čia pakriko kaip kūmo bitės. Aikštėje buvo palaida bala; nebuvo žmogaus, tvarkančio komandą, nesimantė entuziazmo kovai. Užtat tuo pasinaudodamas priešrinkininkas greit perėmė vadovavimą ir išlipo priekiu 20:16, 28:18, 34:26, 44:33. Treneris Valaitis, gelbėdamas padėtį, įleido Barį, bet ir šis nebepajėgė priekiu mirusiojo. Ir kasgi gali priekiu lavonus?

Pirmąjį kėlinį Viena lengvai laimi 50:45. Atrodo dar ne taip tragiškai. Atrodo, Gi tikrumoje padėtis dar liūdnėsnė, nes dėl įvairių priežasčių ir nesutarimų Palubinskas atsisako mityti. Jis net nebando. Jis pasuoja, gina. Tačiau jo mums reikia puolime. O jo nebuvo.

Taigi niekas nenustebo kai mūsų rinktinė ir antrame puslaikyje nieko naujo ir ypatingo nebesukombinavo. Tiesa, jie daug bėgiojo, bandė pasuoti (blogai), bandė driblinguoti (dar blogiau) ir net bandė mesti (visiškai blogai).

Skirtumas pasekmėje priešrinkininkų naudai vis kilo, bet mūsų vyrų nesukilo. Jie pasidavė. Totališkai ir be jokios gėdos. Įsismaginę priešrinkininkas šoktelėjo: 58:53, 66:59, 72:61, 78:65 (I) ir 90:74. Maždauglikus trejetui minučių žaisti mūsų rinktinė truputį atsimerkia, bet visiškai neprabunda. Ji sugeba pasekmę sušvelninti iki 90:80, spaudimo neatleidžia, bet tai neišvengia, o tik išgaudina priešrinkininką, nes laiko nebėlieka ir paskutinis teisėjo švilpukas užgroja mūsų rinktinę laidotųjų maršą. Galutinė pasekmė: 94:89 Vienos naudai.

Ir taip mes vargais negalais laimėjome paskutinę vietą.

JONAS ŠOLIŪNAS
Dirvos spec. korespondentas

Laimėjome pelnytai ir tuo pačiu artik nepalaidojome ir tolimesnių sporto išvykų. Minėsite mano žodį.

Tarp kitko Udinės krepšinio turnyras buvo puikiai suorganizuotas, bet organizatoriai, sako, net yra užsiutę ant lietuvių rinktinės. Ji buvo reklamuojama, kaip kažkas nepaprasto, o čia pasirodė beesanti tik muilo burbulas. Gaila, kad dėl mūsų rinktinės tokio muzikiško pasirodymo užgavome netikėtai, bet ypač tai pergyvena baisiai geras vyras, mūsų globėjas Rene Kapp. Jis negali suprasti, kaip mūsų rinktinė gali taip kiaušikiai pasielgti. Visos tautos vardu aš Rene Kapp už rinktinės elgesį labai atsiprašau.

Taškus prieš Vieną pelnė: Mostas -- 18, Baškauskas -- 14, Kaknevičius -- 13, Baris -- 11, Palubinskas -- 9, Puidokas -- 8, Jesevičius -- 8, Varnas -- 6.

PAGALIAU ŠIMTINĖI

Nesidžiaukite vyrai ir moterys. Ne mes, o -- mums. Taip, Rugsėjo 11 dieną Lyons miesto rinktinė ir dabartinis Prancūzijos krepšinio vicemesteris su triuškinio mūsų rinktinę 106:76 (54:30). Tai buvo nepaprastai skaudus smūgis, nes jis mums rėvoskė po nepaprasto Udinės fiasco.

Taigi gal geriau pakalbėkime bendrai apie mūsų kelionę, o tuos neskanius įspūdžius apie Lyons miesto komandos pamoką mūsų rinktinės palikim vėlesniam laikui.

Keista, bet rydiena šioje išvykoje dažniausiai būna dar kartėsnė už praėjusią dieną. Skubėjome išbėgti iš Udinės košmarinio savaitgalio, o uždropinom ant dar didesnio išmogoalo. Danginomis nuo vilko, tai užsirloglinom ant meškos. Tokia jau mūsų nemaloni dalis šioje taip karčioje ir neskanoje išvykoje.

Dar Udinė tebemiegojo kai mes kaip slapukai "išnykome" iš miesto ir skubėjome padulkais Prancūzijos link. Tiesa, nedaug mūsų krepšininkų ir turistų ir tematė tą Milano turtingąjį slėnį, kai mes dulkėjome Alpių link.

Vakarop mes pasiekėme garsiusius kalnus ir greit nėrėme per ilgąjį Mount Blanco tunelį Prancūzijoje. Tai bent tunelis; vienuolikos kilometrų ūgio. Turbūt vargšas senelis Mount Blanc niekada nė nesapnavo, kad kada nors jo pilvą gražios įvairiausios gražios ir kad turistai be jokio vargo, tik užsimokėję 25,00 dolerių, galės per jį perlstyti.

Vos tik perlindus per tą tunelį, kitoje pusėje pasitiko mūsų lietuvių. Šuniui ant uodegos nuėjo suplanotasis kėlimasis į kalno viršūnę ir po neblogos vakarienės (jau buvome pasiilę prancūziškos, skanios duonos) sutūpėme ant laktų poilsui.

Gaila, kad Prancūzijoje mus pasitiko ne tik lietus, bet ir krepšių "lietus".

Gerai pailsėję garsioje žiemose sportų kurortinėje vietoje Chamonix, vakarop atsiradome Lyons mieste ir čia prasidėjo naujos bėdos. Reikėjo ir vėl mūsų rinktinę žaisti krepšinį. Pripažinsiu, kad mūsų rinktinė neblogai atrodė; tol, kol nepasirodė krepšinio aikštėje. Šiaip jau už aikštės ribų vyrai atrodė šumniai -- augaloti, šypsoji, narsiai kalba. Betgi aikštėje jie pavirsta į mėmes.

Kiti žiūrovai dar nespėjo kėdėse apšilti, kai mūsų divyrai "perėmė" dviejų taškų persvarą prieš Lyons komandą. Ei, vyručiai, čia kažkas naujo. Juk paskutinėse trejose rungtynėse, berods, kiekvienas priešrinkininkas vesdavo 6:0. O čia du taškai mūsų naudai. Tai kažkas naujo.

Kad ji kur perkūnėlis! Nenujautėme, kad tas "kažkas naujo" tai bus pirmas kartas kada priešrinkininkas mūsų vyriai įkretė virš šimto taškų! Ot, tau, bo, ba, ir devintinis. Kad norėjaitai ir gava!

Iš karto atrodė, kad mūsų vyrai tą vakarą laikysis neblogai. Jie visi judėjo, mosikavo rankomis, kartais vienas kitam kažką užrikdavo ir abeina neatrodė taip kvailai kaip, sakykime, Udinėje (ach neminėkite to vardo daugiau).

Tačiau tai buvo tik laikina iliuzija. Priešrinkininkas -- vėlniška kietas. Jų du samdiniai amerikiečiai -- Purkhiser (22 taškai) ir Bennet (30 taškų) tuojau parodė savo ragus. Kągi ligšiol išvykoje, kiekvienose rungtynėse mus nukankindavo jankiški samdiniai (aš tai juos vadinau šių dienų gladiatoriais, nes jie čia Europoje tupi ne iš meilės sportui, o uždirbinėdami sau duoną). Ne kitaip buvo ir tą vakarą. Amerikiečių vadovaujami Lyons' o vyrai greit nuo mūsų rinktinės atitolė kaip dykumų mirazas: 24:11, 34:16, 40:24, 50:26. Pirmąjį kėlinį šeiminkai laimėjo nepaprastai aukštu skirtingu: 54:30.

Dar ligšiol mūsų rinktinė niekad negavo tiek taškų viename puslaikyje. Tai buvo kažkas nepaprasto. Vėlgi, atvirai šnekančios, šioje išvykoje jų "kažkas nepaprasto" dalykų, jautiektatsitiko, kad dabar, atrodo, jau viskas yra galima.

Antrame kėlinyje šeiminkai nors ir dažnai keisdami žaidėjus, spaudimą išlaikė ir mūsų rinktinę negalėjo daug ką ir bėpadyti. Tiesa, su jau įprastu užsispyrimu ir puikiu žaidimu prancūzams priešintis bandė vienas Palubinskas, šio vakaro geriausias žaidėjas. Tačiau tai buvo tarytum prakiurusios užtvankos bandymas sulaukyti, bandant ją užkūsti vienu pirštu.

Prancūzai nuo mūsų rinktinės gynbos pabėgo ir rungtynes lengvai laimėjo 106:75. Tai labai blogai. Bet galėjo dar būti blogiau; sakykime, galėjo susižaišti Palubinskas. O dar liko žaisti ketvertas rungtynių...

Mums taškus pelnė: Palubinskas -- 24, Puidokas -- 16, Varnas -- 10, Jesevičius -- 9, Mostas -- 6, Baris -- 4, Baškauskas -- 3, Mažeika -- 2, Kaknevičius -- 2.

MACHINISTS

AND MILLWRIGHT

Immediate openings in our new plant for experienced personnel with journeymen qualifications. GOOD HOURLY RATE, OVERTIME. NO LAYOFFS. EXCELLENT FRINGE BENEFIT PACKAGE.

DAVIES CAN CO.

30301 Carter St.
Solon, Ohio 44139

An Equal Opportunity Employer (72-75)

BLACKSMITHS

Also forge shop helpers, craneman, press operator.

Must have knowledge of flat die work on hammers and presses. APPLY IN PERSON 8 TO 3 P.M.

COMMERCIAL

FORGINGS CO.

3714 EAST 93 STREET
CLEVELAND, OHIO
(72-75)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY'S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS

Š. m. rugsėjo 30, sekmadienį, įvyks X-sios Clevelando lituanistinių mokyklų lengvosios atletikos varžybos ir kartu LSK žaibo XXII-sios lengv. atletikos rungtynės.

Varžybos vyks Cuyahoga Community College stadione, kampas East 30 st. ir Community College Ave., Clevelande, Ohio. Pradžią: 2:00 val. po pietų.

Lituanistinių mokyklų varžybos vyks šiose grupėse berniukams ir mergaitėms: E (žemiau 10 m.), D (10-11 m.), C (12-13 m.) ir B (14-15 m.). LSK žaibo varžybose dar papildomai pridedama vyrų ir moterų klasės (virš 15 m.). Varžybose kviečiami dalyvauti ir kitų vietovių sportininkai.

Treniruotės vyksta ant radienais ir ketvirtadieniais St. Joseph H. S. stadione. Pradžią 6:00 val.

KVIEČIAME Į SKAUCIŲ-SKAUTŲ LAUŽĄ

Neringos, Pilėnų ir Klai-pėdos skautės-skautai kviečia visus Clevelando lietuvius praleisti šį šeštadienio vakarą kartu su skautėmis ir skautais prie tradicinio rudens laužo, kuris įvyks p.p. Kijauskų ūkyje. Pradžią 6:30 v. v. Skautai ir skautės renkasi 6:00 v. v. Vaziuoti sekančiai: Lakeland Freeway East, įvažiuoti į Route 20, ir už Perry miestelio sukti į McMackin Rd. (į kairę), ant kampo yra Gulf Gas Station, ir trečias namas dešinėje yra Kijauskų sodyba.

PILENŲ TUNTO VEIKLA

Tuntas savo veiklą pradeda rugsėjo 22 d. su rudens laužu. Reguliarios suėigos Nujos parapijos salėje prasideda rugsėjo 24 d. Visi skautai ir tėveliai renkasi parapijos kieme 6:45 p. p. ir 7:00 v. v. dalyvau-sime Mišiose. Po to renkames į salę ir pradėsime 1973-74 metų veiklą. Šių metų veikloje numatoma naujų ir įdomių dalykų.

Tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikai dalyvautų lietuvių skautų veikloje, prašome kreiptis pas: ps. K. Giedraitį (944-6835), E. Jakulį (946-5087), v. sl. G. Puškorių (486-8613), ps. V.

A. Staškus (731-3906), v. sl. R. Svarčą (944-2179).

Jubiliejinėje stovykloje dalyvavę skautai ir vadovai labai gražiai atsovavo Clevelando Pilėnų tuntą ir jiems visiems didelė padėka. Taip pat Pilėnų tunto tėvų komiteto nariams, kurie aktyviai prisidėjo ir dirbo stovykloje — nuoširdus ačiū.

V. S.

• Raimundas Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius, rugsėjo 17 d. Londone, Anglijoje skaitė paskaitą International Association of Water Pollution Research konferencijos metu. Paskaitos tema "Miesto kanalizacinio vandens įmonių automatizacija".

Konglomeracijoje dalyvavo atstovai iš 26 kraštų.

PARAMA LIETUVIŲ NAMAMS

Per rugpjūčio mėnesį Naujų Lietuvių Namų akcijos įsigijo:

Eugenijus Z. Jakulis — 10 akcijų, Donna Grigaliūnas — Jaunimo Fondui — 2, Marion C. Bissell — 1, Ignas Stankevičius — 5, Kazimieras ir Ona Baliai — 4, Eugenijus Sviderskas — Jaunimo Fondui — 2, Eleonora Kresge — 1, Vladas ir Marcelė Matulioniai — 2, Leonas Kezenius (papildomai) — 1, Ignas ir Felicija Belzinskai — 4, dr. Viktoras Stankus (papildomai) — Jaunimo Fondui — 5, Kastytis Giedraitis — Jaunimo Fondui — 1, Anna Stam 84 m. lietuvi — 75, Andrius R. Bridžius — 4, Petras Tamulionis — 2, Paulius Alšėnas — Jaunimo Fondui — 1, Rakauskienė 3-ms anūkams — papildomai — 3, Vladas ir Antanina Gelaziai — 5, Julia Cholickas — 1, Česlovas ir Irena Satkai (papildomai) — 10, Anthony C. Vedegys — 5, Edvardas Variockis — 3, Mečys Balyš — 10, Marius Blynas — 1, Jonas Saikus — 1, Povilas Banionis — 1, Juozas Kijauskas savo sūnams Tadiui ir Edmundui — 10, James A. Majikas — 1, adv. Algis Širvaitis — 40.

Vajus dar nebaigtas. Vien už apstatymą ir baldus reikia mokėti \$35,000.00. Tam tikslui dar būtina reikia \$21,000.00. Jaunimo kambariui dar reikia \$2000.00. Ačiū visiems už paramą ir laukiam paramos iš tų, kurie dar nieko neprisidėjo. **Direkcija ir Finansų Komisija**

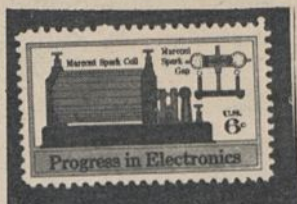
• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

FILATELIJOS KAMPELIS

(8)

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Liepos 4 d. -- ke-turis 8 centų pašto ženklus viena-me piešinyje, vadinamą "Boston Tea Party" paminėti.

2. Liepos 10 d. -- 6,8, 11 ir 15 centų pašto ženklus pažangai elektronikos srity pažymėti. Čia dedame 6 centų p. ženklą, kuriame parodytas Marconi tos srities išradimas.

3. Rugpjūčio 13 d. -- 8 c. pašto ženklą poetui Robinson Jeffers paminėti su jo atvaizdu.

4. Rugpjūčio 27 d. -- 8 c. p. ženklą buv. prezidentui Lyndon B. Johnsonui pagerbti su jo atvaizdu.

KANADA išleido šiuos naujus p. ženklus: 1. Liepos 20 d. -- 8 c. pašto ženklą paminėti, kai prieš 200 metų skotai atsikėlė

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

REAL ESTATE FOR SALE

2 BEDROOM HOUSE

Large lot, basement, and partially finished attic. Good condition. Have to see to appreciate. Call after 12 o'clock. 216-531-2198 (72-74)

HOUSE FOR SALE

Open Sunday 2-5

Groewood bungalow, excellent condition, aluminum siding, 2 car garage. \$17,500 on 1196 East 167 St. **Broker owner** 261-2561

HOUSES FOR SALE

Euclid brick bungalow, 3 bedrooms under 25,000.

Bungalow 3 bedrooms 17,900.

Brick bungalow near Our Lady, 2 bedrooms.

5-5 off Lake Shore, 21,900

Groewood double, 22,900

GEORGE KNAUS Realtor 819 East 185 St. 481-9300

MACHINIST

WELDERS and FITTERS

GOOD HOURLY RATE PLUS FRINGE BENEFITS.

G & W INDUSTRIES, INC. 1898 CARTER RD. CLEVELAND, OHIO (72-78)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED

FITTERS

Sheet and plate 1st and 2d shift.

High hourly rate, overtime. Paid hospitalization, paid holidays, pensions, uniforms.

NON-FERROUS METALS FABRICATING

21721 Tungsten Rd. Euclid, Ohio 216-531-3585 After 6 p. m. call 216-943-0775 (72-78)

į rytinę Kanadą. Istorija žino pasakyti, kad 1765 m. Britų vyriausybė davė didelius plotus žemės rytinės Kanados pakrantėse, į kur 1773 m. iš Philadelphia laivų Hector atvyko 200 skotų kilmės vadinamų Highlanders, kurie, apsilikę savo sijonukais ir su bagpipe muzika rugsėjo 17 d. išsikėlė Pictou pakrantėje, kuri vėliau buvo pavadinta Nova Scotia provincija (Naujoji Skotija). Atvykęlius pasitiko nevisai draugingi indėnai ir jie turėjo daug vargo, kol naujose žemėse įsikūrė. Vėliau jų dalis persikėlė į gretimas New Brunswick, Prince Edward Island ir dalis rytinės Ontario provincijos.

2. Rugpjūčio 2 d. -- 8 ir 15 centų pašto ženklus su Anglijos karalienės Elzbiotos II atvaizdu jos Kanadoje lankymosi proga atidaryti Commonwealth ministrų pirmininkų konferencijos.

VATIKANAS išleido 3 p. ženklų seriją pagerbti Šv. Teresei Kdikėlio Jėzaus.

Šventoji Teresė Kdikėlio Jėzaus (tikroji pavardė Teresė Martin, 1873-1897) buvo prancūzų kilmės karmelitė vienuolė, 1888 m. įstojo į Lisieux basijų karmeličių vienuolyną, 1890 m. padarė vienuolės apžadus. Pasižymėjo dideliai šventų gyvenimu ir paprastumu. Po jos mirties buvo daug stebuklų ir atsivertimų. Popiežius Pijus XI 1925 m. ją paskelbė šventąja ir ypatinga misijų globėja. Daug tikybinių organizacijų, draugijų ir bažnyčių pasirinko jos vardą. Parašė savo sielos istoriją, kuri tuoj buvo išversta į daugelį kalbų. Lietuviškai J. Talmanto vertimas "Šventosios Kdikėlio Jėzaus Teresės sielos istorija" (1931 m.).

V. VOKIETIJA išleido 40 pfenigų pašto ženklą pagerbti kompozitoriui Quantz.

Johann Joachim Quantz (1697-1773) buvo kompozitorius ir Fridricho Didžiojo dvaro muzikas. Ypatingai jis puoselėjo fletos muziką ir ją groti parašė

EXPERIENCED ENGINE AND TURRET LATHE GRINDER HANDS INSPECTORS MILL HANDS

also **TRAINEES WITH QUALIFIED BACKGROUND** **GORHAM TOOL CO.** 14401 Woodrow Wilson Detroit, Mich. (54-73)

FOUNDRY GRAY IRON JOURNEYMAN SQUEEZER FLOOR MOLDERS

also **EXPERIENCED GENERAL FOUNDRY HELP** Must be able to pass physical examination. Good wages, fringe benefits, pension plan, insurance package including major medical. Apply call or write **KENT FOUNDRY CO** 514 Butterworth S. W. Grand Rapids, Mich. 49504 (68-77)

apie 300 koncertų -- vienai ar dviem fleitom. 1752 m. parašė fleitistams vadovėlį, kuris, išverstas ir į kitas kalbas, nepaseno iki šiol. Tačiau jo muzikos kūrinių buvo išleista nedaug.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSEJO 23 D. Šv. Jurgio parapijos salėje Šauliai ruošia Vlado Putvio 100 metų gimimo sukaktį.

SPALIO 7 D. Clevelando Skautininkų Draugovė ruošia Cleveland Music School Settlemento M.K. Čiurlionio akademiją.

SPALIO 13 D. G. Čapkauskienės ir K. Jakučio koncertas Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 21 D. Naujosios parapijos salėje koncertas: N. Linkevičiūtė, B. Prapuolenis ir V. Nakas.

LAPKRIČIO 10 D. Balfo seimas.

LAPKRIČIO 10 - 11 D.D. Lietuvių Dienos. Ruošia Liet. Bendruomenės Clevelando Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 24 D. Lietuvių pensininkų klubas Clevelande rengia bendras kučias.

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsinuomavo pašto dėžutę — P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigų, adresuokite:

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AKSTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

P A D Ė K A

Mano 90 metų sukakties proga mane sveikinusioms organizacijoms, giminėms, draugams, pažįstamiems ir įteikusiems man dovanas ir dalyvavusiems minėjime, nuoširdžiai dėkoju.

Su gilia pagarba

Provizorius Steponas Nasvytis

9. 15. 1973 m.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ELIZABETHE

ALTS-gos Elizabetho skyrius rengia Tautos šventės minėjimą, rugsėjo mėnesio 29 dieną, šeštadienį, 7 val. vakare Elizabetho Lietuvių Sve-tainėje, 269 Second Street Elizabeth, New Jersey.

Kalbės: VLIKO pir-mininkas dr. K. Valiū-nas ir ALTS-gos pirmi-ninkė Emilija Čekienė, meninę programą išpil-dys Kazys Yakutis, bari-tonas.

• Lietuvių Profesorių Draugijos nariai kviečiami nepaprastam suvažiavimui Chicagoje spalio 7 d., 9 v. Jaunimo Centre.

• Prof. Vytautas Klemas, iš Delaware Universiteto, pakviestas U. S. Environ-mental Protection Agentū-ros mokslininkų suvažiavi-

me spalio 10 d. Las Vegas, Nevadoj, skaityti paskaitą apie įlankų vandens ypaty-bių nustatymą lėktuvais ir satelitais.

Spalio 3 ir 4 dienomis dr. Klemas duos du pranešimus apie pajūrio augmenijos ir srovių tyrinėjimus okeano-grafų suvažiavime Orlando, Floridoj.

Per Padėkos Dienos sa-vaitgalį jis pirmininkaus Gamtos Apsaugos ir Jūros Mokslų sesijai Chicagoje, Mokslo ir Kūrybos Simpo-ziume, rengiamam JAV Lie-tuvių Bendruomenės ir lie-tuviškų profesinių organi-zacijų. Simpoziume prof. Klemas pristatys Atlanto pajūrio tyrinėjimų rezulta-tus gautus naudojant sėk-mingą junginį laivų, lėktu-vų ir satelitų.

• Prof. Romas ir Jūra Viesulai, Philadelphiaje, š. m. rugpjūčio mėn. susilau-kė antrą sūnų Vytautą-Kos-tą.

• Inž. Kazys ir Aldona Krulikai su sūnumi Ričar-du iš New Yorko praleido 2 savaites atostogų Floridoje, kur prie St. Petersburg įsi-gijo namus.

CHICAGO

P. Laurinavičiaus medžio drožinys "Kaltos liepsna".

GRAŽI PARODA

Šiuo metu Chicagoje, Tal-man banko patalpose (55 ir So. Kedzie gatvių sankry-žose), vyksta lietuvių kul-tūrai pavaizduoti paroda. Specialus lietuviams festi-valis numatytas š. m. rug-sėjo mėn. 23 d. (sekmadie-nį), su tautiniais šokiais, dainom ir kit.

Gen. konsul. J. Daužvar-

dienei pritariant, P. Vaitai-tienės ir M. Kriaučiūnienės rūpesčiu bei pastangom su-ruoštos puikių lietuviškų gintarų dirbinių, lietuvi-čių lėlių, margučių, šiaudi-nukų ir P. Laurinavičiaus medžio tautodailės drožinių paroda. Be to, dalyvauja: šv. Kazimiero Sesrija, dail. Valeška su vitražais, Fr. Zapolis, Balzeko muziejus. Išstatyti įvairūs tautodai-lės kūrėliai: P. Vaitaitie-nės, Tinkos, Baltrušaitie-nės, dail. Balukienės.

KAD "EGLUTĖ" DAR ŽALIUOTŲ

Vienintelis vaikų laikraš-tėlis laisvame pasaulyje skirtas lietuviukams yra redaguojamas, administruo-jamas ir platinamas Putna-mo seselių.

Nedaug girdime prašymų jam paremti ir ne taip daug yra skaitančių, nes ne visi tėvai rūpinasi, kad jų vai-kas išaugęs mokėtų lietuvių kalbą ir dar kokią lietuvišką laikraštį skaitytų. Putna-mo seselės tyliai ir kruopš-čiai vykdo savo užsibrėžtą tikslą ir laikraštukas pasi-rodė reguliariai kas mėnuo.

Šį rudenį, spalio 6 d., šeš-tadienio vakarą Jaunimo Centre Chicagoje, Putnamo seselių rėmėjai ruošia ma-dų parodą ir to vakaro pel-ną skiria "EGLUTEI" pa-remti. Todėl kreipiamasi į visą lietuvių visuomenę, o ypač į vaikų motinas, kad tą vakarą atvyktų su vy-rais, pasigrožėtų madomis ir tuo pačiu paremtų "Eg-lutę". (mr)

Scena iš V. Alanto veikalo "Šiapus už dangos". Vaidina Kazimie-ras Bungardas ir Marija Kalvaitienė.

"ŠIAPUS UŽDANGOS" PHILADELPHIJOJ

ALTS-gos Philadel-phijos skyrius ruošia rug-sėjo 29 d. 6:30 val. vaka-ro Lietuvių Muzikalinia-me Klube (2715 E. Alle-gheny Ave.) Philadelphi-joje, šio rudens sezono pirmąjį menišką pasiro-dymą - vakarą. Atvyksta Hamiltono Dramos mė-gėjų grupė "Aukuras" ir suvaidins V. Alanto ko-mediją "Šiapus Uždan-gos".

Hamiltono Dramos mė-gėjų grupė "Aukuras" yra viena iš senesnių lie-tuvių išeivijos teatro gru-pių, šiais metais mininti scenos darbo dvidešimt antrąjį dešimtmetį. Išei-vijos darbo sąlygomis tai gana ilgas laikotarpis. Nors dėl nuolatinio ak-torių kaitaliojimosi ir dėl kitų išeivijai speci-finių sąlygų sambūris negali išvystyti norma-lios teatralinės veiklos, bet jo nueitas kelias yra svarbus ir lietuvių bei la-bai vertingas. Per visą šitą savo darbo laikotar-pį "Aukuras" yra turė-jęs virš šimto narių ir pastatęs virš dvidešimt veikalų. Tokių rezultatų kolektyvas galėjo pasiek-ti visų narių dideliu pa-siryžimu ir patyrusios vadovės - režisierės Ele-nos Dauguvietytės - Ku-dabienės nenuilstama energija ir meile sce-nai. Be spektaklių Hamil-tono lietuviams, su vai-dinimais "Aukuras" yra apkeliavęs nemažai ir ki-tų lietuvių kolonijų.

Lietuviškų tradicijų ei-lėje daina, tautinis šokis ir vaidinimas buvo ne vien tik prabanga, bet gy-venimo prasmė, būtenybė. Net dar daugiau, tie menai pavaizduoja tau-tos kūrybinės gyvybės iš-raiską tekančias iš kul-tūrinių versmių ar šal-tinių. Kai išeivijon lie-tuvių teatro menininkai neturi tikrai, pastoviai veiklai bei kūrybai sąly-gų, tad ką esamomis ap-linkybėmis pajėgiame, nuoširdžiai paremkime savo atsilankymu į tą ar kitą meniškąjį parengi-mą visuotinai.

Nežinau kaip kas iš mu-sų vertina kurią meno šaką, bet aš pirmenybę duodu vaidybiniam me-nui. Nuo pirmo lietuvių kalba dramos vaidinimo, Vilkutaičio - Keturakio "Amerika pirty" spektak-liaus Palangoje, teprabė-go 74 m., o kaip tąsyk dramos teatro meile už-sikrėtė visas Lietuvos kraštas. Mėgėjai vaidi-no, ką turėjo slėpdamie-si nuo caro žandarų ir gąvino tautinę sąmonę bei nešė marinama lie-tuvišką žodį. O ką šian-dieną matome? Visuome-nė -- visokiausi jos veiksniai, niekad dar ne-

išsidavę aukštai vertinti reikalą turėti gerą, rim-to lygio dramos teatrą; ižiūrint kaip vieną svar-biausių lietuvių kultūros ir lietuviybės išsaugoto-ju. Visuomenė visad bu-vo ir dabar to laikosi už "represntaciją" sveti-miesiems, todėl -- už tautinius šokus, chorus, net operas -- tik ne tą įkūnytą lietuvišką žodį, knygą, dramos teatrą. Dėlto, tad dramos teat-ras ir merdi...

Norisi tvirtai tikėti, kad vardan išimtinios ir reikšmingos 1899 m. datos, iš Palangos tę-siant teatrinę tradiciją, ir šiuo kart gausiai susi-bėgs į vakarą Philadelphi-jos mieste ir jo apylinkė-se gyvenančioji lietuvių visuomenė ieškodama sau dvasinės atgaivos, o tuo pačiu ir pagerbs bei parems gražias atvyku-sių teatralų pastangas.

J. Bubelis

KNYGOS "DAY OF SHAME" PRISTATYMAS

Š. m. rugsėjo 30 d. (t. y. sekmadienį), šv. Andrie-jaus parapijos salėje (tuoj po lietuviškų pamaldų apie 12 val. dienos) įvyks jauno ir gausaus rašytojo Algio Rukšėno knygos "Day of Shame" pristatymas.

Visi Philadelphiajos ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami knygos pristaty-me dalyvauti. Čia, taip pat, galima bus įsigyti ir pačią knygą.

Pristatymą ruošia Mot. Feder. Klubų Phila. Klu-bas.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILED
TOOL and DIE
MAKERS
Move to Northern Mich.
Experienced in plastic injec-tion mold.
For 1st, 2nd & 3rd Shift.
Good wages and fringe
benefits.
Apply call collect or write
REED CITY TOOL &
DIE CORP.
603 E. Church St.
Reed City, Mich. 49677
Call collect 616-832-5309
(72-78)

FITTERS
WELDERS
BURNERS
CRANE OPERATORS
MAIN. MECHANICS
Must be experienced and willing to
work overtime.
ELECTRICIAN
Must be experienced in maintenance
and upgrading plant facility systems.
SCHEDULER
Must have recent experience in pro-duction central or material coordina-tion. This is a new position with
challenge and opportunity.
REPUBLIC STRUCTURAL
STEEL COMPANY
TELEPHONE 216-361-1400
1270 EAST 53 STREET
CLEVELAND, OHIO
(72-74)

Mielus kolegas dr. ROMUALDĄ ir
dr. JONĄ KAŠUBUS ir artimuosius,
mylimam tėvui

JUOZUI KAŠUBAI

mirus, nuoširdžiai užjaučia

Amerikos Lietuvių Inžinierių
ir
Architektų Sąjungos
Clevelando Skyrius

A + A IGNAS ŠEŠPLAUKIS

Savanoris-Kūrėjas, Aviacijos Pul-kininkas po ilgos ir sunkios ligos mirė 1973 m. rugsėjo 15 d., Los Angeles, Kali-fornijoje. Palaidotas 1973 m. rugsėjo 18 d., iš šv. Kazimiero bažnyčios — Kal-varijos kapinėse. Mirė sulaukęs 75 me-tus.

Didžiame nuliūdime liko

sūnus Tadas, ir duktė Auksė
su šeima

A. A. LAIMAI PAULIENEI

mirus, dr. ALGĮ PAULIŲ, mažyčius vaikučius ir
artimuosius gimines nuoširdžiai užjaučia

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos
Valdyba

KAZIUI ŠIMULIUI,

broliui Lietuvoje mirus, giliausią užuojautą reiš-
kia

ALT S-gos Chicagos skyrius

A. A. JUOZUI KAŠUBAI

mirus, p. KAŠUBIENĘ ir sūnus su šeimomis gi-
liai užaučiame

A. Daniūnienė
D. ir L. Siemaškos

Didžio skausmo valandoje,
NARCIZUI TAUTVILAI
gyvuosius palikus, žmoną BRONĘ, dukrą DANU-
TĘ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai už-
jaučiame

Marija ir Jonas Adomaičiai